

DRAUGAS

PERIODICALS
August 19, 1998

Vol. LXXXVII

Kaina 50 c.

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADIENIS – WEDNESDAY, RUGPJŪTIS – AUGUST 19, 1998

Nr. 161

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 8/18/98

UŽSIFNIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Vyriausybė turi apsispręsti dėl užsienio lietuvių rėmimo

Vilnius, rugpjūčio 18 d. (BNS) — Seimo pirmininko pavaduotojas Romualdas Ozolas paragino vyriausybę dar šiemet apsispręsti, kaip ji parems pasaulį pasklidusių lietuvių kultūrinį gyvenimą. Sprendimo konferencijoje antradienį R. Ozolas sakė, kad užsienyje gyvenančių lietuvių padėtis po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo politinė prasme yra smarkiai pasikeitusi, o kultūrinis gyvenimas nyksta, uždaro daug kultūros bei švietimo centrų. Centristas suinteresuotas ir dėl lietuvių Vasario 16-osios gimnazijos Huttenfelde likimo, nes Vokietijos vyriausybė atsako ją remti. R. Ozolas abejoja, ar Lietuvos vyriausybė bus pajėgi finansuoti šios gimnazijos veiklą, nes 1997 m. jos išlaidų buvo skirta daugiau kaip 2 mln. Vokietijos markių. Skirti tokius pinigus iš biudžeto bus nelengva mūsų vyriausybei, juolab, kad panaši situacija susidariusi Seinuose, Punkske, Sibire bei kitur, kalbėjo parlamentaras. Tačiau centristas įsitikinęs, kad vyriausybė turi neatidėliodama apsispręsti, kiek ir kokiais būdais remti užsienyje gyvenančius lietuvius. Pasak jo, Užsienio reikalų ministerija, kalbėdama apie Lietuvos įvaizdžio formavimą pasaulyje, galėtų rasti naujas baigiančių išnykti kultūrinių centrų panaudojimo galimybes. „Turime gyventi jau ne anksčiau, o dabar, o patys padėdami po pasaulį pasklidusiems lietuviams“, ragino R. Ozolas.

Dabartinis ir buvęs prezidentai aptarė santykių su žydais problemas

Vilnius, rugpjūčio 18 d. (BNS) — Pasak dienraščio „Respublika“, prezidentas Valdas Adamkus domėjosi, kaip Algirdui Brazauskui ir buvusioms vyriausybėms sekėsi gerinti ryšius su pasaulio žydų bendruomenėmis. Pokalbio detalės, prezidentų sutarimus, neskleidžiamos. Maždaug valandą trukęs susitikimas įvyko pirmadienį, A. Brazauskos siūlymu. Lietuvos santykius su Izraeliu ir tarptautinėmis žydų organizacijomis temdo II pasaulinio karo genocido bylos, kurių tyrimas, žydų teigimu, yra vilkinamas. „Jeigu Lietuvoje yra nusišalinę, bet neteisti žmonės, jiems turi tekti atsakomybė. Teisingumą reikia įgyvendinti, o dabar viskas stovi vietoje“, dienraščiui „Lietuvos rytas“ sakė A. Brazauskas. Pasak buvusio prezidento, Lietuvos teisinės institucijos savo darbą „atlieka blogai, kadangi nevykdo savo funkcijų“. „Tai kenkia ir mūsų prestižui, ir santykiams su Izraeliu bei su viso pasaulio bendruomene“, sakė A. Brazauskas laikraščiu. Žydų bendruomenė ypač priekaištuoja dėl genocido kaltinamo Aleksandro Lileiko užsėstusio teismo proceso. Formaliai prasidėjęs šis pavasari, bylos nagrinėjimas iš esmės buvo nukeltas rugsėjo 1 dieną, kai teismas nurodė prokuratūrai pateikti papildomų įkalčių. Reikalaujama panaikinti mokestį už aukštąjį mokslą

Vilnius, rugpjūčio 17 d. (Elta) — Negausi kraštutinių kairiųjų pažiūrų Lietuvos socialistų partija (LSP) įsitikinusi, kad mokestis už aukštąjį mokslą prieštarauja Lietuvos Konstitucijai. Todėl ji kreipėsi į prezidentą Valdą Adamkų, ragindama „užtikrinti Pagrindinio šalies įstatymo garantuojamą teisių besąlygišką vykdymą“. „LSP su nerimu stebi naują mūsų jaunimo studijų brangių mokslų bangą Vilniaus universitete ir kitose aukštosiose mokyklose. Socialistų nuomone, turintė padėtis negali būti kliūtis žmogui įgyti norimą profesiją ar išsimokslinimą. Talentingi ir gabūs jaunuoliai — visos visuomenės turtas“, rašoma Eltai perduotame LSP valdybos pareiškime. Dokumente kritikojamas Vilniaus universiteto rektorius Rolandas Pavilionis, kuris, LSP nuomone, „mėgina paversti savo vadovaujamą valstybės įstaigą privačia komercine firma, prisidengdamas argumentu, kad vyriausybės vykdoma švietimo politika neva nukreipta į „vidutinių“ parengimą“.

„Mokymosi apmokestinimas prieštarauja šalies Konstitucijai, didina moralinę ir psichologinę įtampą mūsų jaunimoje. Mes kreipiamės į Prezidentą, kaip į šalies Kons-

Lietuvoje besilankantis NATO civilinio pasirengimo ypatingoms situacijoms planavimo direktorato koordinatorių Evert Somer teigiamai įvertino Lietuvos pasirengimą kritinėms situacijoms. Laikinais einantis Civilinės saugos departamento direktoriaus pareigas Antanas Paulikas sakė, kad NATO pareigūnas pabrėžė Lietuvos pažangą ir teigė, jog „mes esame teisinga linkme“. Pokalbio metu buvo aptartas pasirengimas spalį įvyksiančiam seminarui apie Ignalinos atominės elektrinės saugumą. Susitikęs su kitais Lietuvos pareigūnais, E. Somer kalbėjo apie galimybes Lietuvoje atidaryti NATO Euroatlantinio reagavimo ir nelaimės koordinacinio centro regioninę filialą bei apie Lietuvos veiklą šiame padalinyje. Nuotr.: Krašto apsaugos ministras Česlovas Stankevičius (kairėje) susitiko su NATO pagalbos kritinėse situacijose koordinatoriumi Evert Somer (dešinėje).

„Vėtra“ sėkmingai įveikė Atlantą ir grįžo į Lietuvą

Klaipėda, rugpjūčio 18 d. (BNS) — Po du mėnesius trukusių kelionių iš Jungtinių Valstijų antradienį parplaukė Lietuvos karinių jūrų pajėgų (KJP) apšilimo, mokymo bei patrulinis laivas „Vėtra“. „Vėtra“ yra pirmasis Atlantą perplaukęs Lietuvos karinių jūrų pajėgų laivas. Laivas liepos pabaigoje Bostone dalyvavo JAV karinio jūrų laivyno junginio burlaivio „Constitution“ 200 metų jubiliejaus iškilmėse. Šis JAV karo laivas yra pirmasis karo laivyno laivas, dalyvavęs net Amerikos nepriklausomybės kare. Restauruotas burlaivis iki šiol tebeprisklaido JAV jamos vietas.

LSP yra nedidelė politinė organizacija, vienijanti apie 600 narių. LSP neturi nei vieno savo atstovo Seime. 1996 m. vykusiuose parlamento rinkimų proporciniame dalyje ši partija surinko 0.73 proc. balsų. Pernai vykusiose savivaldybių rinkimuose socialistai taip pat nesurinko pakankamo balsų skaičiaus, kad bent vienas jų atstovas taptų kurio nors miesto ar rajono tarybos nariu.

Speciali komisija stebės Būtingės terminalo statybą

Vilnius, rugpjūčio 17 d. (BNS) — Aplinkos ministro Algio Čapliko įsakymu, buvo sudaryta aplinkosaugos ir statybos priežiūros specialistų komisija, stebėsianti Būtingės terminalo statybos darbus. Komisija, kuriai vadovauja aplinkos viceministras Artūras Daubaras ir Pranciškus Juškevičius, įpareigota operatyviai teikti informaciją apie statybos eigą bei išsilykančias problemas ne tik ministrai, bet ir visuomenei. Statybos montavimo darbų kokybę terminale tikrina generalinis projektuotojas, JAV bendrovė „Fluor Daniel“, užsakovas — „Būtingės nafta“ bei Lietuvos statybų valstybinės priežiūros institucijos. Neseniai šios institucijos nustatė vamzdžio sutvirtinimo trūkumus, kurie jau taisomi.

Paaštrėjus tokiems faktams, nutarta statybų kokybę kontroliuoti dar labiau griežtinti. Būtingės terminalo statybą pastaruoju metu dominasi ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje, todėl labai svarbu, kad laiku būtų pastebėti net mažiausi nukrypimai nuo projekto ar statybos normų, kuo skubiau išsivaldytų net smulkių statybinių pažeidimų, rašoma Aplinkos ministerijos pranešime.

lysi. „Vėtros“ kapitonas leitenantas Vytautas Mogenis žurnalistams pasakojo, kad šios ilgos kelionės metu didesnių incidentų išvengta. Vienintelis nesusipratimas įvyko Bostone, kai vietinių žurnalistų paragintose kelios Amerikos bendrovės neva skurstančiai Lietuvos laivo igulai atvežė keletą dežių su maistu, pažymėtu labdaros ženklu. V. Mogenio įsakymu, netrukus dėžės nuo krantinės buvo išvežtos, o žurnalistai per spaudą kelis kartus atsispašė įžeistų Lietuvos jūrininkų.

Krašto apsaugos ministras Česlovas Stankevičius pasveikino karo laivo „Vėtra“ vadą ir igulą, sėkmingai užbaigusius pirmąjį Lietuvos karo laivo žygį per Atlantą į JAV. Ministro sveikinime teigiama, jog jūreiviai puikiai įveikė žygio sunkumus ir pelnytai gali didžiuotis savo drąsa ir aukštu profesiniu meistriškumu. Č. Stankevičius padėkojo už Lietuvos garsinimą ir garbingą atstovavimą valstybės karinėms jūrų pajėgoms.

Iš užsieniečių registravimo centro pabėgo grupė nelegalų

Pabrėdė Šventionys, rugpjūčio 18 d. (Elta) — Pasinaudoję kitų nelegalių inscenizuotais neramumais, iš Pabrėdės užsieniečių registravimo centro (URC) pirmadienio vakarą pabėgo šešiolikame gyvenusių asmenų. Tarp jų — 10 Afganistano, 5 Vietnamo ir vienas Rusijos pilietis. Du bėgliai naktį į antradienį buvo sulaikyti Lietuvos ir Baltarusijos pasienyje.

Kaip pasakojo URC direktorius Evaldas Tuinyla, šio pabėgimo sumanytojai gerai žinojo, jog centro teritoriją saugantys 2-ojo Vidaus tarnybos pulko kariai yra tik „butaforiški“ ginkluoti — jie šaudė tuščiais šoviniais. Todėl bėgliai nereagavo į perspėjimus, o šūvių, ir kariai tik vieną jų pavyko sulaikyti šautuovo buotės smūgu, o kitą — pasivylti. Karių dėmesį nuo vyrų, besibraunančių per tvorą, kelioms minutėms nukreipė triukšmą sukelusios moterys, kurios garsiai reikavo ir svaide pro langus butelius ir namų apyvokos daiktus.

Teatralizuotas isterijos „scenas“ afganų moterys pakartojo, kai sulaikytus bėglis pareigūnai bandė atskirti nuo kitų. Tada visi pabėgėliai buvo išleisti, o aistros visiškai apribojo, o Pabrėdės iškviestas papildomas 2-ojo pulko pajėgos. Vidurnaktį grasinimų emėsi nelegalai buvo izoliuoti, o visi centro gyventojai — išvesti į kiemą ir ten patikrinti. Ginklų ar kitų pavojingų daiktų jie neturėjo.

E. Tuinyla mano, kad keturiolikame nesučiuptų bėglių jau greičiausiai bus prasibrovę į Baltarusiją. Centre liko 272 užsieniečiai.

Apie incidentą antradienio rytą pranešta Šventionų rajono apylinkės prokuratūrai. Tačiau vyriausioji prokurorė Zinaida Šnurova sakė dar nežinanti, ar šiuo atveju bus kelti baudžiamieji byla. Anot jos, jei pagal galiojančią tvarką valstybės sieną pažeidę nelegalai nebūdami, tai būtų pažeidę įstatymą, o šio pažeidimo įrodymų nėra. Z. Šnurova pripažino,

JAV prezidentas prisipažino apie romaną su Baltųjų Rūmų stažuotoja

Vašingtonas, rugpjūčio 18 d. (Reuters-AP-BNS) — Pirmadienį JAV prezidentas Bill Clinton pasakė neturintį atitiktą kalbą per televiziją, kurioje prisipažino turintis tam tikrą santykių su buvusia Baltųjų Rūmų stažuotoja Monica Lewinsky ir klaidinę visuomenę bei savo žmoną. Pasak Reuters, šia penkių minučių kalba jis siekė išsaugoti savo prezidento postą. „Aš tikrai turėjau santykių su panele Lewinsky, kurie buvo nederami. Faktiškai, tai buvo neteisinga“, sakė B. Clinton iš Baltųjų Rūmų Žemėlapių salės, tuo patvirtindamas visuomenei, ką prieš kelias valandas buvo sakęs per slapta Kenneth Starr vadovaujamą tyrimo komisiją apklausą. Santykiai su M. Lewinsky buvo „kritiškas sveiko proto paklydimas ir asmeninė nesėkmė iš mano pusės, už kurią aš vienintelis esu visiškai atsakingas“, sakė prezidentas, septynis mėnesius atkakliai neigęs šį romaną.

Jis pažadėjo atitaisyti skriaudą savo žmonai Hillary ir 18-metėi dukteriai Chelsea. „Dabar šis reikalas yra tarp manęs, dviejų žmonių, kuriuos labiausiai myliu — mano žmonos ir mūsų dukters — ir mūsų Dievo. Aš privalau atitaisyti ir tai aš pasirengęs padaryti, ko beprisiū. Man asmeniškai nieko nėra svarbiau“, sakė B. Clinton.

Tačiau jis pridūrė, kad šis klausimas yra asmeniškas, ir sakė norįs išsaugoti savo šeimos gyvenimą šeimos rate. „Tai niekieno, tik mūsų reikalas. Net prezidentai turi asmeninių gyvenimų. Laikas nutraukti asmeninį žlugdymą bei kišimasi į asmeninius gyvenimus ir tęsti mūsų valstybės gyvenimą“, sakė JAV prezidentas.

Dalį savo kalbos prezidentas panaudojo išpuoliui prieš K. Starr dėl ilgai vedamo įvairios Bill ir Hillary Clinton veiklos tyrimo. „Tai tęsiasi per ilgai, per daug kainavo ir įskaudino pernelyg daug nekaltų žmonių“, sakė prezidentas. Pasak Reuters, tai buvo pati svarbiausia ir skaudžiausia kalba B. Clinton karjeroje, kurios per televiziją klausėsi apie du trečdaliai Amerikos visuomenės. Kol kas dar neaišku, ar jos pakaks B. Clinton „politinei gyvybei“ išgelbėti. CNN atlikta pradinė apklausa parodė, kad 53 proc. amerikiečių patenkinti B. Clinton pasisakymu, o teigiamas jo darbo vertinimas liko pastovus — 62 proc. apklaustųjų.

Ši kalba buvo negirdėtas spektaklis milijonams prie ekranų prilipusių Amerikos gyventojų. B. Clinton pakaitomis tai puolė, tai gynėsi, tai metė iššūkį, tai atgailavo. „Aš klaidinau žmones, įskaitant savo žmoną. Labai dėl to gailiuosi.“

kad šių užsieniečių nebūdama lemta ne tik kelti juridinę situaciją, bet ir pačių pažeidėjų izolumas: po pasaulį keliaujantys Azijos valstybių bėgliai dažniausiai apsimeta nemoką ne vieno angliško arba rusiško žodžio.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 19 d.: Šv. Jonas Eudes, kunigas, vienuolių steigėjas (1601-1680); Emilija, Boleslovas (Balys), Felicija, Jovilas.

Rugpjūčio 20 d.: Šv. Bernardas, Bažnyčios mokytojas (1091-1153); Neringa, Svajūnas, Berzas.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

LSS SESERIJS PASTOVYKLĖ „VILTIS“

„Neužgęstanti viltis, Lietuvos ir išeivijos ateitis!“

Sveikiname visas seses ir brolius iš VIII T.S. Seserijos pastovyklės „Viltis“, Paxton, MA.

Seserijos rajone stovyklauja arti 300 stovyklautojų. Esame susiskirsčiusios į šešias pastovykles: jaunų šeimų „Mazoji Lietuva“, paukščių „Laisvės varpas“, skaučių „Kryžių kalnas“, prityrusių skaučių „Kovos kelias“, vyr. skaučių „Pėdosakos“ ir jūrų skaučių „Klaipėdos kraštas“.

Oras geras, o stovyklautojų ūpas dar geresnis. Sesės entuziastiškai dalyvauja stovyklos programoje, skamba daina ir juokas Treasure Valley stovyklos miškuose.

Ketvirtadienį buvo Seserijos diena, per kurią visos pastovyklės priėmė svečius iš visos stovyklos, pristatydamos savo pastovyklės vardą su maža programa ar daina. Per „Viltis“ gairės nuleidimą, buvo paminėtas 80 metų skautijos jubiliejus, buvo pagerbtos visos mirusios ir gyvos Vyriausios skautininkės. Buvo atidaryta

kraičio skrynja, kurioje sudėti įvairūs pastovyklių daiktai iš VII Tautinės stovyklos. Gale stovyklos užrakinsime naują skrynją, kuri bus atidaryta tik IX Tautinėje stovykloje. Diena baigta puikiu susimastymo laužu, kur buvo vaizdžiai vaidinta visa Seserijos istorija, nuo įsikūrimo iki dabarties. Penktadienį Jūros dieną, lankėme jūrų skaučių „Klaipėdos krašto“ pastovyklę ir gerėjomės jų programa.

Esame laimingos turėdamos puikias vadoves, kurios pavydintai tvarkosi pastovyklėse ir „Viltis“ štabe. Tik jų dėka sesių ūpas ir nuotaika gera! Trys mūsų vadovės įrengė labai gerą parodą, kurioje pavaizduota ne tik lietuviškos skautijos istorija, bet pristatė mūsų išeivijos skautai, užimantys svarbias pozicijas tiek mūsų, tiek amerikietiškoje visuomenėje. Atskirai pristatytas Lietuvos prezidentas, s.v. Valdas Adamkus, nurodantį jo veiklą išeivijoje.

Pasibaigus savaitgalio iškilnėms, šokiams ir paradams, sesės vėl įsitraukė į kasdieninę programą ir bando negalvoti apie artėjantį atsisveikinimą ir pasizadėjimą susitikti sekancioje stovykloje.

Vis budžiu ir gero vėjo!
v.s. fil. Rita Penčilyienė
„Viltis“ pastovyklės viršininkė

JŪRŲ SKAUČIŲ „KLAIPĖDOS KRAŠTAS“ PASTOVYKLĖ VIII TS

Isikūrėme gerai. Stovyklaujame linksmai. „Klaipėdos krašto“ pastovyklėje esame 36 sesės — trisdešimt iš Čikagos, trys iš Toronto, viena iš Lietuvos, viena iš Floridos ir viena iš Seattle.

Pastovyklės vadovybę sudaro: viršininkė j.s. fil. Taiyda Chiapetta, viršininkės pavaduotoja g.v.v. Danutė Navickas, komendantė g. valt. Kristina Jonušaitė, uosto komendantė fil. Virga Rimeikienė, pionierijos vadovė jps. Dalia Žygiene, jūrų skaučių vadovė g.v.v. Rasa Fabijonienė, jūrų jaunių vadovės — g.v.v. Laura Jokubauskaitė ir g.v.v. Lina Lendraitytė, rankdarbių instruktorė ps. Dana Mikuzienė.

Sekmadienį, rugpjūčio 9 d. vyko VIII Tautinės stovyklos iškilmingas atidarymas dalyvavo arti 600 stovyklautojų.

Saulei leidžiantis jūrų skaučių žodį davė sesės Andrea

Dutton, Nida Lendraitytė ir Vilija Pauliūtė, o pirmadienio, rugpjūčio 10 d. pavakary jūrų jaunių žodį davė sesė Vaiva Rimeikaitė. Sveikinam ir kartu su jomis džiaugiamės.

Mūsų užsiėmimų programoje numatytas buriavimas plaukimas kanojom ir baidarėmis, tinklo mežgimas, gamtos pažinimas, taip pat susipažinimas su gydomosiomis žolelėmis ir jų naudojimu, poferio gaminimas, susipažinimas su Klaipėdos krašto istorija, papročiais, gamta ir geografija. Kai kurie užsiėmimai atliekami kartu su broliais jūrų skautais, o kiti — kartu su skautėmis ir prityrusiomis skautėmis. Kelias dienas pačios gaminsimės maistą lauko virtuvėje. Penktadienį, rugpjūčio 14 d. švėsime Jūros dieną. Laikas greit bėga. Nuotaika gera, darbinga, sesės drausmingos ir draugiškos.

„Klaipėdos krašto“ pastovyklės sesės Vilytė

VIII Tautinėje stovykloje, Paxton, MA, jūrų skaučių žodį š.m. rugpjūčio 10 d. davusios Čikagos „Nerijos“ tunto sesės. Iš k.: Nida Lendraitytė, Andrea Dutton ir Vilija Pauliūtė.

LSS VIII Tautinėje stovykloje veliavos nuleidimui rikiuojasi jūrų skaučių „Klaipėdos kraštas“ pastovyklės vadovės ir dalis sesių. Iš k.: pastovyklės viršininkė j.s. fil. Taiyda Chiapetta, jos pavaduotoja g.v.v. Danutė Navickas, komendantė g. valt. Kristina Jonušaitė, jūrų jaunių kand. Aida Žygaite, jūrų jaune Vida Mikalčiūtė ir kt.

PIRMIEJI IŠPŪDŽIAI IŠ LSS VIII TAUTINĖS STOVYKLOS PAXTON, MA

Sesėi Taiyda vadovaujant, Čikagos skautai ir skautės geležiniais sparnais nuskrido į VIII LSS Tautinę stovyklą Paxton, MA.

Atskridę ir pradėję kurtis kiek nusivylėme susidūrę su nenumatytais sunkumais, patyrę, kad norint įkalti palapinių kuoliukus čia reikia geležinių vinių ir sunkaus kūjo nes visa stovyklavietė yra ant uolų. Kita bėda — norint pasiekti kitas stovyklavietes tenka eiti akmenotais takais. Pradžioje buvo keblumų, kai pasukę ne tuo taku atsidurdavome kitų skaučių ar skaučių stovyklose. Čikagiečiai tada su ilgesiu ir pasididžiavimu prisimindavome savo gražiąją smiltingą Rako stovyklavietę. Sakoma, kad ir šio kambario pripranta — priprasime ir mes, o stovyklai pasibaigus ilgai minėsime čia įdomiai praleistas dienas, nuostabių vakarų ir žvaigždėtą naktį.

Sekmadienis, rugpjūčio 9 d. praėjo besitvarkant. Po pietų vyko iškilmingas stovyklos atidarymas. Raporto metu paaiškėjo, kad stovyklaujame 504 — skautai, skautės, vadovai ir jaunųjų šeimų nariai. Šį šaukų būrį sudaro jūrų skautai ir skautės, paukštytės, vilkiukai, skautai/skautės, prityrę skautai/skautės, skautai vyčiai, vyresnės skautės ir Akademinių Skautų sąjungos nariai. Stovykloje dalyvauja 3 atstovai iš Anglijos, vienas sk. vytis iš Australijos, 4 atstovai iš Pietų Amerikos su s. E. Bacevičienė; 102 broliai ir sesės iš Kanados, 397 JAV skautai, skautės, vadovai ir jaunųjų šeimų nariai.

Stovyklą atidarydami gėloję žalią ir raudoną kaspinus, jungiančius „Vadijos“ vartus, vyklės sesės sveikina savo tėvelius, šeimų narius, artimuosius ir draugus. Stovyklaujame skautiškoje dvasioje ir džiaugiamės galedamos dalyvauti šioje istorinėje stovykloje. Geriausi linkežimai iš VIII Tautinės stovyklos.

Gero vėjo!
sesė Vilytė

SKAUTIŠKI RENGINIAI Čikagoje

Spalio 3 d. — Akademinių Skautų sąjungos Čikagos skyriaus metinė šventė Willowbrook pokylių salėje, Willow Springs, IL.

Lapkričio 15 d. — Lietuvos Skautų organizacijos išikūrimo, gyvavimo ir veiklos 80 metų sukakties minėjimas Jaunimo centre. Pradžią 2 val. p.p. Rengia Čikagos Skautininkų draugovė ir Rengimo komitetas.

perkirpo VIII LSS Tautinės stovyklos „Protėvių žemė“ viršininkė, LSS Tarybos pirmininkė v.s. Birutė Banaitienė, Seserijos stovyklos „Viltis“ viršininkė — LSS Seserijos Vyriausia skautininkė Rita Penčilyienė, Brolijos stovyklos „Kunigaikščių žemė“ viršininkas ir Brolijos Vyriausias skautininkas v.s. fil. Albinas Sekas, Akademinių Skautų sąjungos stovyklos „Draugystė, draugystė“ viršininkas, ASS vadovs pirmininkas v.s. fil. Rimas Griškėlis. Paskui, susirikiavę šakomis, visi stovyklautojai pražygiavo pro vartus ir pradėjo lietuviško skautavimo 80-mečio Tautinę stovyklą iškilmingomis šv. Mišiomis, kurias aukėjo skautininkas vysk. Paulius Baltakis, Baltijos valstybių jėzuitų provincijolas kup. v.s. fil. Antanas Saulaitis, svečias iš Lietuvos kun. Algimantas Gudaitis ir lietuvių liuteronų evangelikų kunigas s. Algimantas Žilinskas iš Kanados.

Vakare vyko bendras laužas, kurį uždegė stovyklų viršininkai. Laužas buvo labai judrus su dainomis, šūkiais ir pasirodymais. Pažymėtina, kad vyriausia stovyklų viršininkė v.s. Birutė Banaitienė per stovyklos atidarymą, po šv. Mišių ir didžiojo laužo metu dėkojo skautams, vadovams ir dvasios vadovams už nuosirdų bendradarbiavimą. Prisiminė ir Lietuvoje vykstantis skautiškas stovyklas.

Džiaugiamės saulėtomis dienomis ir šiltu oru. Vakaraus kiek atvėsta. Stovykla vyksta pagal numatytą programą. Šeštadienį, rugpjūčio 15 d. buvo minima lietuviško skautavimo 80 metų sukaktis. Susilaukėme garbingų svečių. Vyko didysis stovyklautojų paradas ir bendras laužas.

Stautai padėjo Pasaulio lietuvių dainų šventės organizatoriai palaikyti viešąją tvarką, kuo abi pusės buvo labai patenkintos.

O po Dainų šventės „prakiurė“ dangus. Na, ir prasidėjo! Pliaupė diena ir naktį. Vos pradžiūva žemelė, ir vėl, žiū-

Smagiai ir darbingai tęsiame stovyklavimą, kuris baigsis jau šį šeštadienį. O kaip viskas vyko — parašysime grįžę į Čikagą.
brolis Antanas Paužuolis

LIETUS STOVYKLAUTOJŲ NEIŠGASDINO

Susirinko Vilniaus miesto pakrašty gražiame Valakupių miškelyje 250 LSS jubiliejinės skautų stovyklos stovyklautojų.

Kaip įvairiaspalvės ūmėdės pastovyklėse sutūpę palapinės. Po pietų ir dainos pasigirdo — ruošiamės stovyklos atidarymo šventei.

Sukaukėjo kirviai — daromi stovykliniai įrengimai, pakušimai. Ne veltui stengiamasi — už pirmą ir antrą vietą pažadėtos palapinės.

Štabe surmuliuoja jaunieji korespondentai, vadovaujami prit. skautės Šarūnės.

Taip prakitavome, dirbome, stengėmės dvi dienas. Trečioji stovyklavimo diena — stovyklos atidarymo šventė. Tadien daugiau šokime, dainavome, negu trisėmė. Net budėjimas virtuvėje ėmė šluoti, kol virėjos, tautiniais rūbais pasidabinusios, šokių repetavo.

Visko buvo stovykloje: ir žymių svečių ir idomių renginių. Mus aplankė miela sesė Albina Ramanauskienė ir jos vyras Liūdas Ramanauškas, sesė Vida Gasperienė, sesė ir brolis Gerdžiūnai, brolis Vincas O'Brien ir jo žmona sesė Gajutė, brolis Petras Molis, australietis Bronius Žalys. Juos lydėjo mūsų LSS „ambasadore“ v.s. Alina.

Stautai padėjo Pasaulio lietuvių dainų šventės organizatoriai palaikyti viešąją tvarką, kuo abi pusės buvo labai patenkintos.

O po Dainų šventės „prakiurė“ dangus. Na, ir prasidėjo! Pliaupė diena ir naktį. Vos pradžiūva žemelė, ir vėl, žiū-

rek, pila, kaip iš kibiro. Neišlaikė kai kurie stovyklautojai — (ne skautai), namo pas mamytės patraukė. Bet tokių buvo nedaug.

Tikrųjų stovyklautojų neišgąsdino nei tai, kad antrą valandą nakties iš „skėstancijų“ palapinių reikėjo kraustyti miegoti į klubą, nei žygiai, kai nuolat varva už apykaklės.

Keletas radiatorių džiovinos skautų mantą. Vadovai kambarėliuose vaikščiojo, paskendę garų debesyse. Visai kaip pirtyje.

Audėme juostas ir drožinėjome, lipdėme iš molio ir piešėme. Labiausiai patiko patiems dekoruoti savo marškinėlius.

Puikiai pavyko Sporto diena. Ypač geru organizavimu, „išpūdingais“ rezultatais ir gera nuotaika pasižymėjo mūsų maziųjų, vadovaujami v.s. Alinos Dvorenkienės, vadovų Gražinos ir Violetos.

Prizai — saldainiai iš sesės Albinos maišo.

Ekskursijų dieną aplankėme Rumšiškio Buties muziejų netoli Kauno.

Paskutines dvi dienas ruošėmės stovyklos uždarymui: dainavome, šokome, vaidinom.

Kadangi nepalankus oras ir vėl, „pakišo koją“, uždarymo laužas vyko klube, degant žvakelėms.

Labiausiai pasižymėjo prityrusių skautų „Vyšnių kompotas“ draugovė, sušokusi aistringą — siautulingą baletą šokių ir pelniusi daugiausia dalyvių katutių. Kaip vėliau „vyšniukai“ kalbėjo: fotoaparatai spragsėjo kaip per prezidento priėmimą.

Čikagos jaunesniųjų skautų „Vabzdyno“ stovykloje, Rake, veliavų pakelimiui renkami jaunosios šeimos. Nuotr. Vytenio Lietuvnicko

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matinant pašto išlaidas, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, patvirtima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administracijos — Valentinas Krumpalis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą ką nors keisti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuotėra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, POSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
630-941-2600
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLOBA, M.D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4847 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unto
diplomui, lietuviams sutvarkys dantis
už priėmimą kainą. Pacientai
prijami absoliučiai punktualiai.
Susitarimai (kalbėti angliskai)
Tel. 708-422-8260

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Tai čia buvo vakare.

O dieną tėvas v.s. Antanas Saulaitis aukėjo šv. Mišias. Sesės iš Australijos pasakojo dar anksčiau, koks įdomus ir skautiškas yra tėvas Saulaitis.

Tuo galėjo įsitikinti visi stovyklautojai, dalyvavę šv. Mišiose.

Likome sujaudinti ir sužavėti, išsinešėme iš kopytelės dalelę ramybės ir jaukumo, kuriuos dosniai dalina tėvas Saulaitis.

Užgo laužas, nušilo dainos. Baigėsi dar viena stovykla. Ir vėl ištarsime žodžius: Mes nesakome „sodie“, mes sakome „iki pasimatymo“!

s. Gražina Levinskaitė

STOVYKLOS

Rugpjūčio 8-21 d. — Aštuntoji Tautinė stovykla JAV — Paxton, MA.

Sausio 2-10 d. — LSS Australijos rajono stovykla ukrainiečių stovyklavietėje netoli Geelongo.

PAMINKLAS PARTIZANŲ GENEROLUI JONUI ŽEMAIČIUI

EDMUNDAS SIMANAITIS

Mane ne kartą klausinėdavo ir dabar klausinėja iš sovietinių lagerių pargrįžę partizanai, kodėl devintuosius atgautos nepriklausomybės metus gyvenancios tėvynės širdyje — jos sostinėje Vilniuje iki šiol nėra nė vieno profesionalų menininkų sukurto paminklo, skirto dešimtmėči trukusioms nuožmioms pasipriešinimo kovoms ir tų kovų dalyviams atminti? Priimtino, suprantama, tokią ilgą tylą pateisinančio, atsakymo neradavome nei pavieniui, nei kartu. Maža to, mano pašnekovus stebindavo susidariusi padėtis. Juk iki šiol neradavo nė vieno rašytojo profesionalo, kuris parašytų epą apie tautų ištikusią katastrofą, partizanų kovų ir tremties tragizmą. Nerasite ir operos apie Sąjūdį, pašaukusį tautą atgimti. Teatrų scenose neręgsite dramos ar tragedijos iš Vietinės rinktinės karių permainingo likimo. Visoje Lietuvoje paminklus partizanams stato jie patys, išlikusieji gyvi ir represijas patyrusieji žmonės, dažniausiai, kraudami iš lauko akmenų, piramidės arba statydami tautų dailininkų išskaptuotus rūpintojėlius ir kryžius. Maloni ir džiuginanti išimtis (duok, Dieve, apsirinkti) — Gelvonų bažnytkaimyje pagal profesionalo skulptoriaus Jono Jagelos projektą pastatytas paminklas „Didžiosios kovos“ apygardos žuvusiems partizanams atminti. Jis buvo atidengtas šių metų birželio 27 d.

Dauguma mūsų meno pasaulio žmonių neskuba. Gal jie dar nesubrūdinę sumanymo, vertiančio griebtis plunksnos, teptuko ar skapto? O gal dar per mažą istorinę distanciją, skiriančią mus visus nuo tų kovų, netekčių ir kančių meto? Gausu tik memuarinės literatūros srautas ir šurpiančio turinio milžiniški archyvai. Šios kelios pastabos — ne šio rašinio tema. Bet jos sudaro rašinio kontekstą.

Pasipylė serija skundų į ministerijas, vyriausybę, prezidentūrą, savivaldybę. Viena kūrybinė grupė skundžiasi, kad jos projektas pastatyti paminklą generolui Jonui Žemaičiui biurokратиškai stabdomas Krašto apsaugos viceministro. Viena diena rašyti pasirodo piktas dezinformuojantis straipsnis „Viceministras E. Simanaitis įklampino laisvės kovų paminklo statybą“.

Istorija verta išsamesnio paaiškinimo.

Prezidento 1996 m. gegužės 31 d. dekretu buvo sudaryta komisija dėl Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio tarybos pirmojo pirmininko Jono Žemaičio atminimo įamžinimo. Nuo to meto niekas iš istorikų, menotyrininkų, dailininkų, skulptorių, panorėjusių dalyvauti partizanų vado atminimo įamžinime, neturėtų skystis nežinojimu. Kūrybiniam sumanymui brandinti laiko buvo pakankamai. „Valstybės žinių“ skirtos ne tik valdžios įstaigoms, bet ir plačiai visuomenei.

Vyriausybė savo 1997 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 404, patvirtino generolo Jono Žemaičio atminimo įamžinimo programą. Sostinės savivaldybė paskelbė konkursą. Buvo premijuotos keturios kūrybinės grupės. Ministerija patikslino paminklo sukūrimo sąlygas. Taip buvo pašalintos abejonės, keliančios nevaisingus gincus dėl paminklo koncepcijos ir vietos.

Kūrybinės organizacijos, ilgojai nagrinėjusios jau daugybę kartų svarstytą ir persvarstytą klausimą, pasiūlė... rengti naują konkursą. Tai buvo tolygu nukelti paminklo pastatymą mažiausiai dvejiems metams. O jis turi atsirasti, kaip parašyta minėtame vyriausybės nutarime, šimmet. Taigi nei Lietuvos kariuomenės, nei generolo Jono Žemaičio paminklo nebūtų.

Vyriausybė 1998 m. balandžio 29 d. nutarimu reaguodama į KAM kreipimąsi, pavesdama „Kultūros ministerijai (kartu su Lietuvos dailininkų sąjunga ir Lietuvos architektų sąjunga) sudaryti ekspertų komisiją, kuri parinktų paminklo sukūrimo kūrybinę grupę (autorius) ir pateiktų tuo klausimu pasiūlymus Krašto apsaugos ministerijai“. Ekspertai į kūrybinę grupę įrašė architektus R. Buivyda, T. Grunskį, skulptorių V. Bulevičių, menotyrininką A. Samalavičių, o taip pat architektą M. Mačiulį, skulptorių G. Lukošaitį ir menotyrininką S. Latoną. Žodėlyčiai „o taip pat“ rodo, kad grupė vėliau susiskilo į dvi dalis.

Kūrybinę grupę pasitarime su KAM pareigūnais nepateikė, nors buvo prašyta, jokios paminklo koncepcijos. Jos vadovas R. Buivydas teigė,

kad „pirmiausia reikia pasirašyti sutartį, nes dirbs profesionalai, kurie tik po sutarties pasirašymo pradės kurti paminklo koncepciją“. Į vyriausybės nutarimo terminus nebuvo atsižvelgta.

Suprantama, kad ministerija su tokiu reikalavimu — „pirkti katę maiše“ ir ignoruojant Ministrų tarybos nustatytus terminus, negalėjo sutikti. Kadangi didelės kūrybinės grupės kūrybinė potencija tuo metu buvo lygi nuliui (arba slepiama) buvo pasiūlyta geriausiai pasirodžiusiai konkurse profesionalų R. Sakalausko ir R. Toleikio grupei, pateiktai paminklo viziją, ką jie per penktą dieną ir padarė (sąlyginis pavadinimas — „Arka“). Numanau, kad autoriai paminklo idėją brandino jau seniai.

R. Buivydo grupės kūrybinės ambicijos pasireiškė tik tada, kai „Arkos“ variantas buvo pateiktas vertinti prezidento dekretu paskirtai komisijai, vadovaujamai buvusio sostinės mero A. Vidūno. Didžioji dauguma skilo pusiau.

R. Buivydo pogrupis pateikė „Arkangelą“ (ant aukšto pilono per liemenį nupjauta arkangelo Mykolo skulptūra, o pilono apatinėje dalyje reljefinė taip pat pusinė generolo figura), o M. Mačiulis — „Biustą“ (ant juodo akmens kolonos stovėdį generolo biustą). Taip atsirado trys projektai. Kurį jų pasirinkti?

Ministerija, vertindama visų autorių-profesionalų pateiktus projektus, nesimėję spėsti, kuris tinkamiausias. Visi trys projektai pateko į A. Vidūno komisiją. Apie kiekvieną projektą pateikė rašiusius B. atsiliepimus kūrybinės grupės pirmininko ekspertų komisijai (joje trys valdininkai), o taip pat plačiai žinomi specialistai — prof. arch. dr. E. Budreika, skulptoriai prof. V. Vildžiūnas ir doc. Mindaugas Šnipas. Objektųvimo dėlei verta patuotų tų vertinimų ištraukas. „Arka“: „Netinka šiai vietai, nes sprendimas ignoruoja organiško ryšio su architektūra aplinka būtinybę. Plastinė idėja kelia neigiamas ir nepakankamas sąvokas bei nėra originali“ (ekspertų komisija); „... (paminklas, E.S.) nors ir turi monumentalumo savybių (...) šioje vietoje nėra priimtinas. Jam reikia žymiai daugiau erdvės, neapribotos per arti esančios mūrinės sienos“ (E. Budreika); „Projektas vertingas savo menine ir simboline išraiška, turi reikalingą tokiame paminklui dviasį, tačiau ne šiai vietai. Norėtumėsi jį matyti realizuotą kitoje vietoje, kur nors

Lietuvos vidury, kaip bendrą paminklą Lietuvos partizanams“ (Vl. Vildžiūnas); „Gana originalus sumanymas. Vertingas bruožas — paminklo paprastumas. Žinant, kad būsimas paminklas turėtų „dalyvauti“ reprezentaciniuose renginiuose, sakyčiau, kad architektūrinės dalies sprendimas yra pernelyg kuklus (...) Projektas yra greičiau kamerinio charakterio ir gal galėtų būti pastatytas kameriškesnėje erdvėje“ (M. Šnipas).

„Biustas“: „Sprendimas sumenkina paminklo J. Žemaičiui iki memorialinio akcento — biusto. Todėl toks pasiūlymas tegali pretenduoti į nedidelę kamerinę erdvę kaip formalus ir elementarus fakto įženklinimas“ (ekspertų komisija); „Biusto“ variantas — generolo portretinis atvaizdas ant juodos kolonos suprojektuotas labiausiai priimtinoje vietoje. Toks monumento sprendimas gerai galės tikti ir prie rūmų architektūrinės išvaizdos. Autoriams tikrai būtina gerokai padirbėti prie šios kolonos formos išsprendimo ir aplinkos prie pat jos sutvarkymo“ (E. Budreika); „Projektas yra priimtinausias. Sudėtingoje architektūrinėje situacijoje surastas sprendimas, įjungiant paminklą į aplinką. Kontaktuoja su architektūra ir „dalyvauja“ ceralinuosiuose. Tik linkėčiau (...) biustą išvystyti monumentalumo linkme“ (Vl. Vildžiūnas); „Iš esmės tinka reprezentacinei funkcijai. Yra suprantamas platesnis žiūrovų ratas (o tai neabejotinai svarbu...). Tačiau (...) architektūrinė dalis (...) yra gal net pernelyg pretenzinga (detalių, laiptelių, segmentų sprūdžių gausa...). Pretenzingi detalių gausa pasižymi ir J. Žemaičio biustas (...)“ (M. Šnipas); „Arkangelas“: „Variantas geriausiai atitinka paminklo J. Žemaičiui ir viso pasipriešinimo kovų įamžinimo tikslus. Tokio sprendimo reikalingas ir aiškios statusas bei urbanistinis aplinkos charakteris“ (ekspertų komisija); „Sprendimas pirmiausia stokoja monumentalumo, o sparnų ir kitos smulkios detalės ypač to stokoja — jos nėra praktiškos ir dėl sniego bei kitų kritulių poveikio. Nepriimtinas ir simbolinės figūros (angelo, E.S.) ir pagrindinio herojaus (gen. J. Žemaičio, E.S.) kompozicinis pusinėjimas skulptūromis viena virš kitos. Toje vietoje ir viso monumento aukštis per didelis“ (E. Budreika); „Projektas, mano nuomone, nepriimtinas. Arkangelo My-

kolo alegorinė skulptūra atrodo anekdotiškai ir sudaro ne monumentalumo, o pompastiškumo įspūdį. Generolo reljefinė figūra daro labai iliustratyvų įspūdį ir plastiškai sunkiai įsijungia į paminklo visumą“ (Vl. Vildžiūnas); „Gana ekletiškas ir pompastiškas. Supainioti vizualiniai prioritetai. J. Žemaičio portretas apatijoje ir plastinio sprendimo aspektu ne ką pralenkia vieno iš šoninių paviršių teksto plastinį sprendimą. Nepavykęs figūros ir obelisko santykis (...) Nėra tarp jų organiško ryšio. Simbolinė figūra paminklo viršuje yra pernelyg masyvi, perkrauta įvairiais simboliais ir dėl to tiek vizualiai, tiek ir emocionaliai gožia pagrindinę J. Žemaičio figūrą (...) Paminklas didesnės dienos dalį turės kontrastinį apšvietimą, tad optiškai pirmas paminklo silueta schema, bet ne detalės, kurios bareljefo portrete itin svarbios. Abejotinas ir technologinis sprendimas obeliskui naudoti monolitinių gelžbetonį ir granito plokštes (...) Neteko matyti šiuo būdu įgyvendintų paminklų“ (M. Šnipas).

Prezidento dekretu paskirta A. Vidūno komisija nuodugniai išnagrinėjo visus argumentus „už“ ir „prieš“. „Arka“ ir „Arkangelas“ gavo po du balsus, o „Biustas“ — septynis. Komisijos liepos 15 d. posėdžio protokole įrašyta išvada: „Siūloma statyti daugiausia balsų surinkusį M. Mačiulio, G. Lukošaitio ir S. Latono variantą“. Jis šiame rašinyje turėjo simbolinį „Biusto“ vardą.

Ministerija priėmė komisijos siūlymą, atsižvelgdama į dar vieną svarbų argumentą — „Biustas“ mažiausiai konfrontuoja su KAM rūmų architektūra. Kadangi F. Kauzono straipsnyje („Respublika“ 1998. 08. 04) neatsirado nei užuominos apie šį projektą, nei maketo nuotraukos, o kitų dviejų maketų atvaizdai yra, todėl nenoromis persėsi išvada, kad kažkam naudinga nutylėti vieną konkuruojančių grupių ir būtent tą, kurios darbas išskyrė A. Vidūno komisija. Apie tokius kūrybinių grupių varžytuvių metodus ir tokios „konkurencijos“ etiką nesiimu spėsti. Tuo turėtų rūpintis kūrybinės organizacijos.

Kaltinimai man dėl to, kad „įklampinau laisvės kovų paminklo statybą“, kad „kazkodėl peršau“ „Arkos“ variantą — lauzti iš pirmo, sąmoningai klaidina skaitytoją ir, pasinaudojant tame straipsnyje pavartota frazeologija, (Nukelta į 5 psl.)

dūmus kur į rudesnį plyšį, ir rudumas tuoj sujuda. Išeidamas pasakė, kad pakvies kariuomenės eksterminatorius. Pasakė, o mes kaip išmanom. Daug kas nebemiega barakuose, bet eina į mišką. Vaikai laksto kaip genijai sukopoti. Laukiam dieną, laukiam kitą — jokie eksterminatoriai nesirodo. Komitetas vėl pas komendantą, o tas savo jau padaręs, eksterminatorius jau iškviets. Tuoj, tą pačią dieną. Bet žinote, kaip yra dabar su kariuomene. Visi nuo karo pavargę, o, be to, truks laiko, kol įsakymas nueis ligi eksterminatorių. Komitetui rūpi, kiek laiko gali trukti. Majoras ir pats nežino. Atseit, kaip karo mašina suksis. Gali užtekti mėnesio, gali prireikti ir dviejų. Ir negalima paskubinti? Juk čia tikras bėdos reikalas, mėgina majorą komitetas, bet tas tik galvą purto, skėscioja rankomis, ir komitetas grįžta į barakus, kaip musė kandęs. Taip ir būtų buvę, jeigu, va, ne jis, ne Bertulis. Iki to laiko niekas nebuvom net pastebėję, kad toks stovykloje yra. Ramus lindėdavo kokiam kampe, savo mintis mastydavo. Tiesa, žmoną tai šaunią turėjo. Nežinau, nespėjau paklausti, bet gal ir tebeturi. Tada nebuvo nė vieno stovykloje šio to verty vyro, kuris nebuvo jos įsimylėjęs, o Bertulis atrodė nė to nepastebėjęs. Nė ant vieno nešaukę, nė vienam nežadėję žandų apskaldyti, o tada priejo prie manęs ir sako: „Ar eisi su manim dar sykį pas komendantą? Dėl tų patių bliakų“. „Ar manai, kad ką gelbės? Juk jis be savo vyriausybės nieko negali. Jeigu anie uodegas velka ką jis“. „O aš manau, kad padarys. Nueičiau ir be tavęs, bet ką be liezuvio veiksiu. Padėsi? Sitikau. Kas man. Ečiau su komitetu, kodėl nenuėiti dar su vienu. Tada jis per

Be ašutinės ir be pelenų ant galvos

Danutė Bindokienė

Pirmadienio vakare daug Amerikos gyventojų (sakoma — apie 64 proc.) buvo priliptę prie televizijos aparatų pasiklausyti savo prezidento kalbos. Po ilgų ir nemalonių septynių mėnesių pagaliau jis prisirengė prabilti į tautą apie savo santykius su viena Baltųjų rūmų tarnautoja, žadėdamas „pasakyti visą tiesą, nieko neslepiančią, nieko nedengiančią“.

Prezidentas Bill Clinton pasižymi ypač gera iškalba, galinčia įtikinti ne tik jam palankią tautą, bet ir opoziciją (kas jau ne kartą atsitiko). Tačiau kalba, kurią ruošėsi pasakyti pirmadienio vakare, turėjusi būti svarbiausia jo kadencijoje, nes ja galbūt remiasi Bill Clinton ateitis Baltuosiuose rūmuose. Dėl kalbos turinio iš anksto daug spėliota ir diskutuota, juo labiau, kad prezidentas tą pačią dieną buvo pakviestas duoti parodymus prisiekusiųjų teismui (tiesa, prie uždary durų) apie savo santykius su Monica Lewinsky. Kalbėjimui per septynis mėnesius trukusius ir 40 milijonų dolerių Amerikos piliečiams kainavusius nepriklausomo advokato Kenneth Starr „knisėnėjimus“ susikrovė didžiausi kaltai.

Per tą laiką prezidentas dažniausiai elgėsi tarytum visais šis reikalas su juo nieko bendra neturi. Galima buvo susidaryti nuomonę, jis pasitiki savo užimamos vietos teikiama užuovėja. Šią nuomonę sustiprino ir Amerikos gyventojai: nepaisant visų kaltinimų, prezidento populiarumas ne tik nekrito, bet nuolat kilo. Tauta tikėjo, kad jis yra politinių manevrų auka, o jeigu ir buvo kažkoks „netinkamas elgesys su Monica“, tai privatus prezidento gyvenimo dalis — džiausti vieną konkuruojančių grupių ir būtent tą, kurios darbas išskyrė A. Vidūno komisija. Apie tokius kūrybinių grupių varžytuvių metodus ir tokios „konkurencijos“ etiką nesiimu spėsti. Tuo turėtų rūpintis kūrybinės organizacijos.

Kaltinimai man dėl to, kad „įklampinau laisvės kovų paminklo statybą“, kad „kazkodėl peršau“ „Arkos“ variantą — lauzti iš pirmo, sąmoningai klaidina skaitytoją ir, pasinaudojant tame straipsnyje pavartota frazeologija, (Nukelta į 5 psl.)

Keletą dienų prieš numatytą prezidento liudijimą prisiekusiųjų teisme ir kalbą į tautą, tiek savieji, tiek opozicinės partijos Atstovų rūmų nariai išsitarė, kad prezidentui būtų galima „atleisti visus nusizengimus, jeigu jis atvirai prisipažins ir nuosirdžiai, visos tautos akivaizdoje, gailės“. Deja, jis to nepadarė. O tai buvo galbūt didžiausia staigmena net labai artimais stebintiems šią ištęstą tragikomediją Vašingtone.

Prezidentas prabilo be „ašutinės ir neapsibarstęs galvos pelenais“. Iš tikrųjų buvo sunku pasakyti, ar jis apskritai prisipažįsta kaltu: jis nemelavęs ir neskatinęs kitų meluoti; jis tiki, kad elgesys su Monica, nors ir buvęs „nepriimtinas“ (placiuos tos sąvokos nepaaiškino), bet juk tai ne visos tautos, o tik jo šeimos, jo asmeniškų gyvenimo reikalas. Savo netinkamu elgesiu jis įskaudinęs tik žmoną ir dukterį... „Net ir Amerikos prezidentas turi teisę į asmenišką, privatų gyvenimą“...

Vargiai su tuo visi sutiktų ar turėtų sutikti. Savo privataus gyvenimo tam tikra prasme atsisako kiekvienas, kuris užima atsakingas pareigas ir nuolat yra publikos akyse. Juo labiau tokios valstybės, kaip Amerika, prezidentas. Jo žingsnius seka žiniasklaida, jo žodžius nuolat cituoja ne tik savame krašte, bet visame pasaulyje. Juk nuo tų žodžių gali priklausyti karas, taika, parama patekusiems ir nelaimę, padrasinimas nenuleisti rankų, kai ateina sunkūs laikai, paskatinimas jaunimui siekti mokslo ir sukurti geresnį rytojų...

Koks pavyzdys tam jaunimui gali būti prezidentas, kai paties intymiausias (ir nuodėmingiausias) jo gyvenimo detalės yra kasdieninės žiniasklaidos temos? Amerikiečiai tėvai kartais pareiškia nepasitenkinimą, kad mokyklose įvestos pamokos, kuriose nagrinėjami žmonių lytiniai santykiai apskritai. Vis tik per septynis mėnesius — bet, kuris vaikas ar jaunuolis, — vaikinų žinių laidose ar vartydamas dienraščius, galėjo sužinoti daugiau apie tuos dalykus, kaip bet kuris mokytojas būtų drįsęs išsistarti klaseje...

Jeigu prezidento kalba, pasakyta praėjusio pirmadienio vakare, būtų pasigirdusi bent kelis mėnesius anksčiau, dabar jau šis nemalonus reikalas būtų nugrimzdęs užmarstyje. (Galbūt pasilikę tik kaip nelabai padorus anekdotas.) Deja, dabar vargiai greit sulauksime jo pabaigos, nes K. Starr ruošia raportą Atstovų rūmams, o paskui jį sesijoje bus svarstomas prezidento tinkamumas tęsti savo pareigas. Kaip tuo tarpu jis gali tas pareigas atlikti? Kuri užsienio valstybė po to viso cirko dar su pagarbą žvelgs į Amerikos prezidentą ar pačią komediją Vašingtone.

vaikus ir per didelius visus sušaukę į aikštę ir pasakė: „Nereikia nė sakyti, mes ir be sakymo žinom, koks mūsų likimas. Mūsų kraują gėrė rusai, gėrė vokiečiai, anglai patys nenori gerti, tai atidavė blakėms. Duokit man visus bliakų suėstus vaikus, nusiviesiu juos pas komendantą. Nebijokite to, ką jums ką tik pasakiau, komendantui nesakysiu. Gali supykkti. Geriau geruoju. Tik marškinėlius vaikai tegu nusivelka, bus geriau matyti“. Motinos nuvalkėte vaikus. Visi raudoni, net šurpu žiūrėti. Surinko vaikus apie save, pamojo man, ir išėjom. Paskui vaikus pasėkė moterys, paskui jas vyrai, kai kurie net pasišaipydami iš Bertulio tuščio darbo. Nuejom ir sustojom. Koks keturiasdešimt ar penkiasdešimt išmargintų vaikų, prie jų Bertulis, šalia jo aš, toliau vyrai. „Bertuli, ką darysi, kai jis jums čia belaukiant, paims telefoną ir pašauks kuopą kareivių? Bertulis žiūri į raštinės duris ir nė žodžio. „Tu privirsi mums košės. Susėms visus ir per Elbę. Galesi rusams vaikus rodyti“. Ir dar kitokių žodžių, o Bertulis nė burbt. Durys prasivėrė ir ant slenkstio atsistojo majoras. Traukia pypkę, žiūrėdama vaikus ir nieko nesako. Už komendantą pasirodė dvi sekretorių galvos. Abi šypsosi. Aišku: jos žino, ko mes nežinom. Greičiausiai jis jau pašaukę kariuomenę, ir jos laukia, kas bus, kai keli sunkvežimiai atleiks ginkluotų kareivių. Iki jų nuo čia tik keli kilometrai. Jos žino. Kiekvieną šeštadienį važiuoja pas juos pašokti. „Ką pasakysit“, pagaliau paklausė komendantas. Tada Bertulis ir sako: „Atvedėm vaikus parodyti, kad ilgiau laukti nebegalim. Ir nebelauksim“. Jis sako, aš vertiu. (Bus daugiau)

NEIŠGYVENTŲ DIENŲ NAŠTA

JURGIS JANKUS

ROMANAS

(Tęsinys)

Nr.3

Kol į neišgertą stiklinę žiūri, niekas neprieis ir nepaklaus, ko dar reikia, o antra ir paties dvasiai gerai. Žiūrint į šį lėto gestancijos putas labai gerų minčių ateina į galvą. Kitu būdu jų ir norėdamos neprišauks. Svarbiausia, jog pamatai, kad ir tu pats iš lėto gesti kaip puta.

Visi pasišaipė iš tokio mano įpročio, mechanikas pradėjo šaipytis iš naujo greitkelio. Norėjau prie jo dėtis ir aš, bet Bertulis pasuko kalbą į save.

— Man vis knietėjo pasakyti, kaip mudu surietėm į krovą karališkos armijos majorą. Kai čia pradėjau dirbti mėginau, bet matai kokia mano kalba, tada buvo dar prastesnė. Niekas klausyti nenorėjo. Dabar pats esi, pasakyt. Juk atsimeni blakės ir du širšius.

Atsiminiau. Persakiau ir jiems, ko manęs Bertulis lietuviškai prašė. Vyrai norėjo, tai kitaip ir nebegalėjau.

— Vargu, ar žinote, kokią vyrą čia turite. Jeigu būtumėt žinoję, gal ne greitkelio panosėje nebūtumėt turėję. Dabar turbūt jau pavėluota, bet ką gali žinoti? Amerikos valdžia ar nebus tik vienintelė pasaulyje, kuri pradeda ką daryti, milijonus sukiša, paskum staiga ima ir nutraukia. Ir palieka sumanymą pastirą.

Tada nė manyte nemaniau, kad kitaip galima būtų padaryti. Karui pasibaigus, patekom į anglų užimtą Vokietijos dalį. Namų grįžti negalėjom. Anglai gal geriau už amerikiečius mus suprato, per prievartą namo nevarė. Buvom galvosūkiai. Buvom pratuštėjusios kareivinės, visokie darbininkai ir karo belaisvių barakai. Kol vokiečiai, pergalėtojų išsigandę, nesugriebė, ką su tais tuščiais pastatais veikti, anglai suvarė mus. Nesvarbu — su grindimis, ar be grindų, su langais, ar be langų, svarbu, kad su stogu, kad lietus ant galvų nežliaukia. Atsitiko, kad lietuvius suvarė į bliakų apstėstus barakus. Stovyklos komendantas buvo karališkas armijos majoras, padėti atsivežė seržantą ir vieną eilinių, kanceliarijos viršininką. Tas susirado porą angliška susigraibanciu moterų, sudarė prieglaustųjų sąrašus ir liepė pradėti gyventi. Pradėti ir mes patys žinojom kaip. bet kad tos pasiutusios rusų belaisvių paliktos blakės apie jokią pradžią nė galvoti neleido. Išrinkom komitetą. Komitetas nėjo pas majorą, kad galbūt. Aš tebuva vienintelis, kuris grįbiausi angliška, tai mane pasiėmė vertėju. Eidami juokaujam. Kas anglam blakės. Vokiečių ne tokią galybę sutraiskė, o čia tik beginklės blakės. Majoras buvo sukalbamasis. Sako, parodykite. Ar gali būti taip blogai, kaip sakote. Nesakė, kad ateis rytas ar dar kitą dieną, bet tuoj pakilo nuo stalo ir kartu su visais į barakus atėjo. Blakės dieną nemėgsta rodytis, bet jų buvo tiek, kad ir dieną galėjai matyti, kaip plyšiai ruoduoja, o kai su kuo pabada, tai ir į dienos šviesą išlenda. Majoras sugalvojo net tokią jauką žaislą: vaikščiodamas po kambarius, patraukia pypkę ir pučia

dūmus kur į rudesnį plyšį, ir rudumas tuoj sujuda. Išeidamas pasakė, kad pakvies kariuomenės eksterminatorius. Pasakė, o mes kaip išmanom. Daug kas nebemiega barakuose, bet eina į mišką. Vaikai laksto kaip genijai sukopoti. Laukiam dieną, laukiam kitą — jokie eksterminatoriai nesirodo. Komitetas vėl pas komendantą, o tas savo jau padaręs, eksterminatorius jau iškviets. Tuoj, tą pačią dieną. Bet žinote, kaip yra dabar su kariuomene. Visi nuo karo pavargę, o, be to, truks laiko, kol įsakymas nueis ligi eksterminatorių. Komitetui rūpi, kiek laiko gali trukti. Majoras ir pats nežino. Atseit, kaip karo mašina suksis. Gali užtekti mėnesio, gali prireikti ir dviejų. Ir negalima paskubinti? Juk čia tikras bėdos reikalas, mėgina majorą komitetas, bet tas tik galvą purto, skėscioja rankomis, ir komitetas grįžta į barakus, kaip musė kandęs. Taip ir būtų buvę, jeigu, va, ne jis, ne Bertulis. Iki to laiko niekas nebuvom net pastebėję, kad toks stovykloje yra. Ramus lindėdavo kokiam kampe, savo mintis mastydavo. Tiesa, žmoną tai šaunią turėjo. Nežinau, nespėjau paklausti, bet gal ir tebeturi. Tada nebuvo nė vieno stovykloje šio to verty vyro, kuris nebuvo jos įsimylėjęs, o Bertulis atrodė nė to nepastebėjęs. Nė ant vieno nešaukę, nė vienam nežadėję žandų apskaldyti, o tada priejo prie manęs ir sako: „Ar eisi su manim dar sykį pas komendantą? Dėl tų patių bliakų“. „Ar manai, kad ką gelbės? Juk jis be savo vyriausybės nieko negali. Jeigu anie uodegas velka ką jis“. „O aš manau, kad padarys. Nueičiau ir be tavęs, bet ką be liezuvio veiksiu. Padėsi? Sitikau. Kas man. Ečiau su komitetu, kodėl nenuėiti dar su vienu. Tada jis per

vaikus ir per didelius visus sušaukę į aikštę ir pasakė: „Nereikia nė sakyti, mes ir be sakymo žinom, koks mūsų likimas. Mūsų kraują gėrė rusai, gėrė vokiečiai, anglai patys nenori gerti, tai atidavė blakėms. Duokit man visus bliakų suėstus vaikus, nusiviesiu juos pas komendantą. Nebijokite to, ką jums ką tik pasakiau, komendantui nesakysiu. Gali supykkti. Geriau geruoju. Tik marškinėlius vaikai tegu nusivelka, bus geriau matyti“. Motinos nuvalkėte vaikus. Visi raudoni, net šurpu žiūrėti. Surinko vaikus apie save, pamojo man, ir išėjom. Paskui vaikus pasėkė moterys, paskui jas vyrai, kai kurie net pasišaipydami iš Bertulio tuščio darbo. Nuejom ir sustojom. Koks keturiasdešimt ar penkiasdešimt išmargintų vaikų, prie jų Bertulis, šalia jo aš, toliau vyrai. „Bertuli, ką darysi, kai jis jums čia belaukiant, paims telefoną ir pašauks kuopą kareivių? Bertulis žiūri į raštinės duris ir nė žodžio. „Tu privirsi mums košės. Susėms visus ir per Elbę. Galesi rusams vaikus rodyti“. Ir dar kitokių žodžių, o Bertulis nė burbt. Durys prasivėrė ir ant slenkstio atsistojo majoras. Traukia pypkę, žiūrėdama vaikus ir nieko nesako. Už komendantą pasirodė dvi sekretorių galvos. Abi šypsosi. Aišku: jos žino, ko mes nežinom. Greičiausiai jis jau pašaukę kariuomenę, ir jos laukia, kas bus, kai keli sunkvežimiai atleiks ginkluotų kareivių. Iki jų nuo čia tik keli kilometrai. Jos žino. Kiekvieną šeštadienį važiuoja pas juos pašokti. „Ką pasakysit“, pagaliau paklausė komendantas. Tada Bertulis ir sako: „Atvedėm vaikus parodyti, kad ilgiau laukti nebegalim. Ir nebelauksim“. Jis sako, aš vertiu. (Bus daugiau)

Šviesuliai iš Tėvynės

PATVIRTINTI PENKIŲ LIETUVOS MIESTELIŲ HERBAI

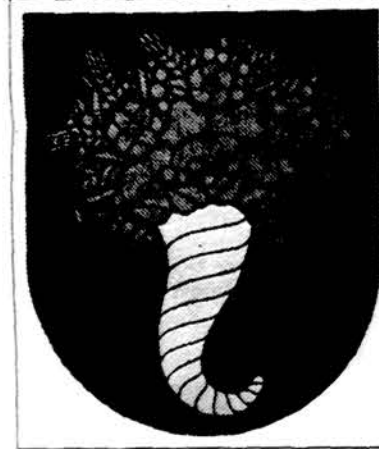
Prezidento Valdo Adamkaus pasirašytais dekretais, patvirtinti Šakių rajono Barzdų ir Kidulių, taip pat Alytaus rajone esančių Daugų bei Pūnios ir Akmenės rajono Viekšnių miestelių herbai.

Heraldikos komisijoje prie Respublikos prezidento informavo, kad Barzdų herbinio skydo žaliame fone pavaizduota sidabrinė žibalinė lempa su raudona liepsnele ir auksiniais spinduliais. Lempa stovi ant užverstos auksinės knygos.

Barzdų miestelio herbas.

Barzdų herbas yra naujas, jį sukūrė dailininkas Arvydas Kazdailis, atsižvelgdamas į miestelio istoriją. Knyga primena tai, kad Barzdai praejusio amžiaus pabaigoje ir šio pradžioje buvo vienas svarbiausių lietuviškos spaudos platinimo centrų. Deganti lempa simbolizuoja aktyvų žmogaus gyvenimą.

Kidulių miestelio herbas.

Mėlynos spalvos Kidulių herbo skyde pavaizduotas sidabrinis ragas, jo turinys — auksinis.

Kidulių herbas taip pat naujas, sukurtas dailininkės Laimos Ramonienės. Heraldikos komisijai pasiūlius ir vietos seniūnijai pritarus, naujajame herbe nuspręsta pavaizduoti gausybės ragą, apeliuojantį į Kidulių apylinkių žemių derlingumą ir kidulių darbštumą.

Daugų miestelio herbas.

Daugams laisvojo miesto teises ir herbą 1792 metų balandžio 26 dieną suteikė paskutinis Lenkijos karalius ir Lietuvos didysis kunigaikštis Stanislovas Augustas. Herbo sidabriname fone ant žalios kalvelės stovi mėlynais šarvais apsitaiss karys, laikantis dešinėje rankoje tokios pat spalvos alebardą, kairėje — rytietišką skydą, prie juosmens prisegtas nedidelis kalavijas.

Daugų herbas rodo dviejų šimtų metų senumo politines realijas — Rusijos, Austrijos ir Prūsijos siekius pasidalyti meridnį Lietuvos ir Lenkijos valstybę bei jos gyventojų pastangas apsaugoti savo šalį. Šarvuotas karys su alebarda, skydu ir kalaviju Daugų herbe turėjo saugoti miestelį ir visą kraštą nuo gresiančio pavojaus.

Pūnios herbo skydas perskeltas į du laukus. Priekiniame sidabriname lauke vaizduojamas Šv. Stanislovas, prikeliantis iš kapo žmogų. Užpakaliniame mėlyname lauke sidabrinė pasaga galais į viršų, iš jos kyla sidabrinė strėlė su raudona plunksna.

Pūnia Magdeburgo miesto teises gavo taip pat karaliaus Stanislovo Augusto 1791 metų lapkričio 10 dieną pasirašyta privilegija. Tuomet buvo suteiktas ir herbas. Šv. Stanislovas Pūnios herbe reiškė savi valdos teisių suteikimą — valdovą Stanislovą Augustą, o pasaga su strėle yra pasiskolinti iš neaiškios kilmės bajoriškosios heraldikos.

Viekšnių herbas.

Viekšniams Magdeburgo miesto teises ir herbą 1725 metais spalio 15 dieną suteikė Vabalininko ir Viekšnių seniūnas Martynas Leopoldas Ščiuka. Tačiau XVIII amžiaus pabaigoje karalius Stanislovas Augustas suteikė visai kitą herbą, kuris dabar ir atkurta. Mėlyname herbo fone vaizduojama auksinė karališka karūna, vainikuojanti tris aštuoniakampes žvaigždes — viršutinę sidabrinę, o apatinę — auksinę.

Heraldikos specialistai nerado istorinio paaiškinimo, ką herbe simbolizuoja trys žvaigždės. Karališkosios karūnos simbolika aiškesnė — ji tais laikais dažniausiai rodydavo valstybinius miestus, kurie paprastai buvo vadinami karališkaisiais.

Daugų, Pūnios ir Viekšnių senuosius herbus atkūrė dailininkas Rolandas Rimkūnas. (Elta)

Aplinkos estetikos žurnalas „Mano namai“, švenčiančio ketverių metų sukaktį, savininkė Birutė Meškauskienė. Nuotr. Eltos

ŽURNALAS „MANO NAMAI“ ŠVENTĖ GIMTADIENĮ

Jaukius namus kuriančių ir aplinkos estetiką besidominčių skaitytojų pamėgtas žurnalas „Mano namai“ įsitvirtino Lietuvos žurnalų rinkoje. Sociologinių apklausų duomenys rodo, kad nuo 1994 metų rugpjūčio kas mėnesį leidžiamas žurnalas „Mano namai“ pagal tiražą užima 4-5 vietą tarp visų Lietuvos žurnalų. Uždaroji akcinė bendrovė „Mito studija“ jį leidžia maždaug 30,000 egzempliorių tiražu.

Kol kas neįubiliėjinis — ketvirtasis — „Mano namų“ gimtadienis paminėtas gana netradiciškai. Po aukojimų seniesiems lietuvių namų dievams Pagirniui, Dimstipaciui ir Gabijai penktadienį „Amatininkų“ lauko kavinėje Vilniaus Rotušės aikštėje surengti vėlyvi pusryčiai. „Mūsų žurnalas stengiasi įtikinti skaitytojus, kad namai — pats brangiausias turtas, o diena namuose prasideda nuo pusryčių, todėl ir mes būtent taip minime savo sukaktį“, — teigia „Mano namų“ savininkė.

Jos žodžiais, tuomet, kai buvo išleistas pirmasis šio žurnalo numeris, „Lietuvoje įvyko poligrafinė revoliucija“, nes kiti leidiniai buvę gana blyškių spalvų, o šis išsiskyręs savo iliustracijomis. Pradžioje žurnalas buvo spausdinamas užsienyje, o nuo šių metų — Lietuvoje.

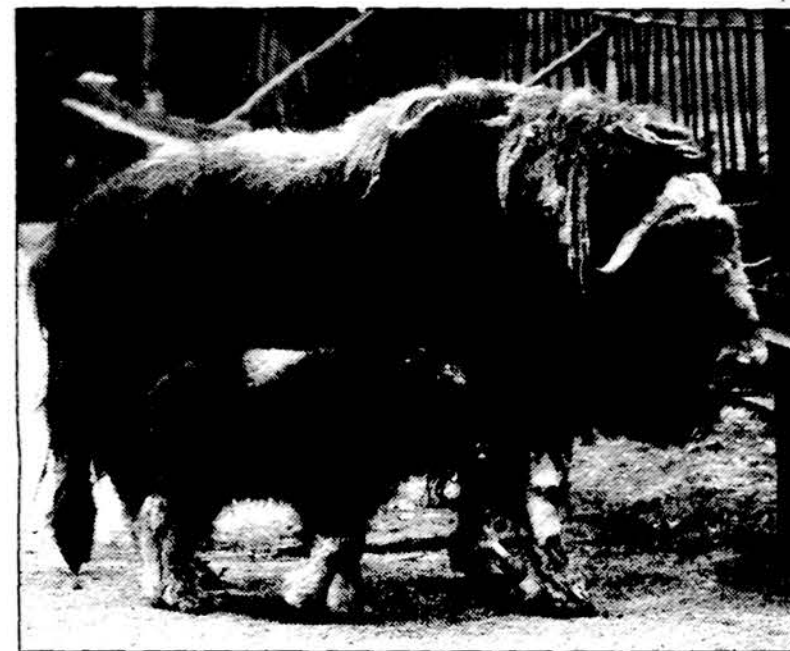
96 puslapių žurnale yra namų aplinkos, sodininkų, gelininkų, maisto gamybos, sveikatos, šeimos laisvalaikio skyreliai. Leidinyje yra ir rašinių apie žinomų Lietuvos žmonių namus, sodybas. Be vietinių autorių darbų, jame su iliustracijomis pateikiami ir rašiniai, įsigyti iš Vokietijos bei Šiaurės Europos šalių agentūrų.

Žurnalo savininkė mano, kad kiti Lietuvoje leidžiami žurnalai apie interjerą — ne konkurentai „Mano namams“. „Jie renka kitą profilį“, — sako B. Meškauskienė, tvirtindama, jog šis žurnalas „į na-

mus žiūri per žmogų“ ir domisi ne vien interjero ar apdailos klausimais.

Beje, prieš porą metų buvo įsteigtas „Mano namų“ klubas, į kurį susivienijo ištikimiausi skaitytojai. Žurnalo klubo nariu galima tapti metams užsiunumeravus „Mano namus“.

Dabar klube — apie 3,000 narių, kuriems rengiamos įvairios šventės. Populiariausi gelininkų susibūrimai — gelių kompozicijos pamokos, viešnagės įvairiose sodybose. Be to, klubo nariai naudojami įvairiomis nuolaidomis kai kuriose parduotuvėse ir paslaugose teikiančiose firmose. (Elta)

Kanados avijaučiai Kauno zoologijos sode.

Nuotr. Eltos

Kauno zoologijos sodo lamos, pirmą kartą susilaukusios palikuonių.

Nuotr. Eltos

„ŠEIMOS“ PAGAUSEJIMAS

Pirmą kartą Kauno zoologijos sodo istorijoje nelaisvėje kanadinių avijaučių pora atsi-vedė mažylį.

Dar neturinčio vardo naujagimio mama buvo atvežta iš Šveicarijos, o tėvas — iš Vokietijos. Tai ne vienintelis naujas zoologijos sodo gyventojas. Neseniai jauniklį atsi-vedė lama, pirmą kartą palikuonių susilaukė krūmokšnių šunys. Prieš savaitę gimė du pekariai — porakanopinių būrio žinduoliai, šiek tiek panašūs į kiaules.

Lietuvos zoologijos sodas yra Europos zoologijos sodų ir akvariumų sąjungos (EAZA) narys ir dalyvauja retų bei nykstančių gyvūnų europinėje veisimo programoje (EEP). Vyresnioji biologė Virginija Raudeliūnienė sakė, kad iš Olandijos Beekse Bergen safari parko į Kauną neseniai atvežta savanos zebų porėlė.

Pasak vyriausiojo zootechniko Jono Šimkaus, šių metų sausio pirmosios duomenimis, Kauno zoologijos sode buvo 2,532 gyvūnai (256 rūšys). Darbuotojai taip pat globoja vaikų ir suaugusiųjų atneštus laukinius gyvūnus. Praėjusiais metais Kauno zoologijos sodą aplankė 230,000 lankytojų. (Elta)

CLASSIFIED GUIDE

S K E L B I M A I

IVAİROS

ELEKTROS ĮVEDIMAI - PATAISYMAI
Turū Cikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

STASY'S CONSTRUCTION
Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; "sidings", "soffits", "decks", "gutters", plokštės ir "shingle" stogai; cementas, dažymas. Turū darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912.

RIVERDALE AUTOMOTIVE
Padėsim parduoti, suremontuoti arba pigiai nupirkti automobilį mūsų aikštėje arba auto-varžytinėse. Padėsim persiūti automobilį, motociklą ar komercinę siuntą į Lietuvą. Reikalingas skardininkas.
Tel. 708-201-6506.

Reikalinga moteris prižiūrėti vienerių metų mergaitę New York'o priemiestyje, tris dienas savaitėje. Dėl informacijos skambinti Silvijai: tel. (914) 834-5149. Kalbėti angliškai

Rimta, subrendusi moteris norėtų prižiūrėti vieną seną žmogų ir gyventi kartu. Gali dirbti ir kt. darbus. Vairuoja automobilį, veža pas daktarus, į bankus, parduotuves. Kreiptis: 773-436-4943.

NEKILNOJAMO TURTO

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7160

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas patarimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

Reikalingas draugas!

Vilniaus pedagoginio un-to, tikybos spec. studentė, bakalaure, laimėjusi stipendiją magistro laipsniui Bostono un-te, ieško kambario Bostono už kurį, laisvu nuo studijų metu ir šeštą, gali dirbti priežiūros, slaugos ar namų ruošos darbus. Kreiptis: Irma, tel. 781-894-3053, pirmą penktą, 7 v.r.-9 v.v.

IN HOME CARE AGENCY
Agency provides services:
• house cleaning
• in home care
• baby-sitting
Call Dalia, tel. (773) 247-6129.

Parduodu
auto. Nissan 200 SX '87 m. 130,000 mylių. Kaina \$1,100. Skambinti Dariui nuo 8 v.r. iki 4 v.p.p., tel. 708-387-1136.

VILNIUS

Vasaros pabaigos
(rugpjūčio mėn.)
nuolaida
Finnair linija

\$650 + mokesčiai

New York – Vilnius – New York

Nuolaidos galioja ir iš kitų JAV miestų.

VYTIS TRAVEL
40-24 - 235 St.
Douglaston NY 11363
Tel. 718-423-6161
800-77-VYTIS

EMAIL: VYTTOURS@EARTHLINK.NET
WEB SITE: WWW.VYTISTOURS.COM

PARAMA JAUNIEMS TALENTINGIEMS MENININKAMS

Kultūros ministerijoje vyko ekspertų komisijos jauniems talentingiems menininkams, vykstantiems į tarptautinius konkursus, remti posėdis.

Posėdžio dalyviai pasiūlė papildyti remimo nuostatus, įtraukiant į juos meistriskumo kursus bei seminarus.

Posėdyje svarstytos jaunųjų menininkų paraiškos. Parama, kelionės išlaidų padengimui, skirta violončelininkui Edvardui Armonui — 2,500 Lt. Pianistui Remigijui Sabaliauskui — 2,400 Lt., saksofonistui Arvydui Kazlauskui — 6,000 Lt. Kitas komisijos posėdis įvyks rugpjūčio mėn. pabaigoje.

Barzdų miestelis Šakių rajone. Nuotrauka (iš lektuvo) šakiečio Gedimino Jokūbaičio

Pramoga mažiems — pasijodinėjimas ant asiliuko Kauno zoologijos sode. Nuotr. Eltos

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba Informacijos skyrius

Vytenis Rasutis, 8211 W 90th St Hickory Hills, IL 60457

PRANAŠAUJAMA TURTINGA ATEITIS

Dar sovietiniais laikais geles auginantys miestiečiai gaudavo nemažą pelną, kuris daug pranokdavo jų atlyginimus. Užsidarius Rusijos rinkai, gėlininkų Lietuvoje sumažėjo. Tačiau, pasak agrarinių mokslų daktaro, Botanikos sodo direktoriaus ir vieno iš Lietuvos gėlininkų sąjungos vadovų Evaldo Nainio pastaruoju metu Lietuvos gėlininkai vėl atsigauna, pateikdami pirkejams geresnės kokybės geles, kurios gali konkuruoti su Europos valstybės gražiausiomis gėlėmis. Jo įsitikinimu, Lietuvos gėlininkystės verslas turi ateitį, rašo „Aikštė“.

Vilniaus rajone daugiausia rožių auginą Sudervėje gyvenantys ir 93 ha žemės nuomojantys Juozas ir Zofija Baubliai. Vilnietis Juozas Baublys prieš 34 m. Vilniaus universitete įgijo fiziko specialybę, o jo žmona Zofija — buvusi matematikė. Dabar jie ūkininkauja. Jau 8 metai 5 arų šiltnamiuose kasmet pražysta 4,000 rožių krūmų, kurių žiedus vasarą parduoti nėra jokių problemų. Viena gražiausių pačiam Juozui yra geltona rozė raudonais pakraščiais ir dideliu žiedu — „Perguntas“, kurią jis vienintelis auginą Vilniuje.

Gėlininkas sako, kad valdžia jais nesirūpina, nes i Lietuvą be muitų vežamos importinės gėlės. Sostinės centre Vienuolio gatvėje esančiame gėlių turgelyje Baubliai vienteliai parduoda pačių užaugintas rozes, kiti parduoda atvežtinius žiedus. Gėlininkas apgailestauja, kad už vietą turguje visus metus kas

mėnesį jie turi mokėti po 270 litų, nors čia prekiauja tik 5 mėnesius per metus. Pernai Baubliai 100 rožių sodinukų atidavė miestui papuošti. Buvo pažadėta skirti geresnę vietą prekyvietėje, bet pažadas pamirštas.

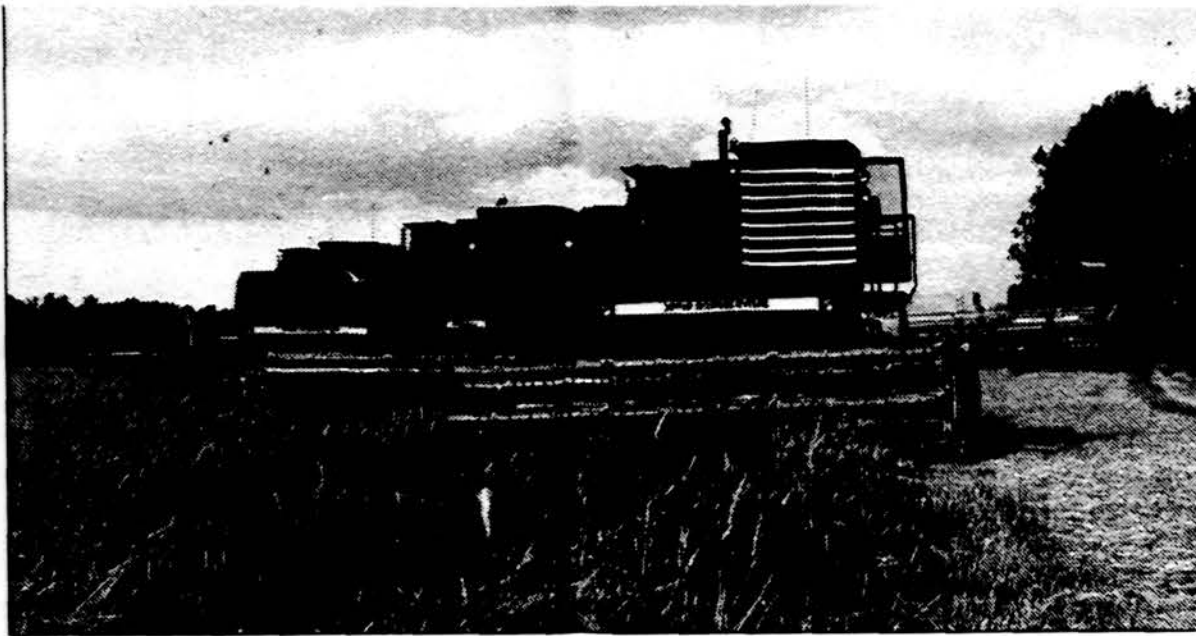
Baubliai auginą ne tik rozes, bet ir grūdus, tačiau mano, kad auginti tik grūdines kultūras būtų nepatikima. Už pėnykščius kviečius iki šiol dar neatsiskaitė „Vievio malūnas“, nuostolius primena kilęs gaisras. Todėl ūkininkai ir gėlininkai dar vis bando rasti pelningiausią augalą. Ši pavasarį jie jau pardavė nemažai ridikėlių, auginą agurkus, pomidorus. Pernai sėkmingai pardavė visą toną braškių, todėl šiemet uogų plotus išplėtė iki 1 ha.

Kol kas Baubliai nustatė, kad didžiausią pelną davė daržovės, tačiau reikia įdėti labai daug darbo, be to, jų plotai turi būti nuolat saugomi nuo vagių. Antroje vietoje — rožės. Jas naudinga auginti dar ir todėl, kad gėlės užtenka tik 5 arų, o pelnas prilygsta gautam iš 93 ha auginamų kviečių.

ŽEMĖS GRAŽINIMO EPOPEJA TĖSIS DAR ILGAI

Reformai Lietuvoje skiriamai milijonai litų, tačiau žemė ne kaip negrąžinama savininkams, rašo „Lietuvos rytas“.

Šių metų valstybės biudžete žemės reformos darbams skirta daugiau kaip 30,8 mln. litų. Nors už žemės reformos vykdymą atsakingi pareigūnai tvirtina, kad reforma vyksta visu pajėgumu, tačiau jos tempais nepatenkinti ne tik ūki-

Rugiapjūtė Lietuvoje, Kauno rajone. Beveik po 3 tonas rugių kulia kombainininkai ūkininko Arūno Vaicekavičiaus laukuose. Rugpjūčio 5 d. Vandžiogaloje vykusioje spaudos konferencijoje buvo pristatomas šis ūkis, demonstruojama jo technika.

Nuotr. Eltos

ninkai, bet ir žemėtvarkos specialistai.

Nuo 1991 m. iki šiol grąžinta tik apie 39 proc. žemės. Lietuvoje liko daugiau kaip 200,000 žmonių, laukiančių, kol jiems bus atkurta nuosavybės teisė į žemę. Pareigūnai žada visus žemės grąžinimo darbus baigti per trejus metus. Tačiau žemėtvarkos specialistai įsitikinę, kad, vykstant reformą dabartiniais tempais, per trejus metus tikrai nepavyks grąžinti visos žemės. Žemėtvarkos instituto direktorius Algimantas Zubulis sako, kad jau daugiau nei metai, kai reforma yra sustojusi. Žemės reformai tęsti trūksta teisės aktų.

Kaip žinoma, konservatorių ir krikščionių demokratų koalicija nuo 1997 m. sausio iki rugsėjo buvo sustabdžiusi žemės grąžinimo darbus. Žemėtvarkininkų teigimu, šie darbai realiai neatnaujinti iki šiol. Tikimasi, kad reforma iš vietos pajudės vasaros pabaigoje.

GENERALINIS DIREKTORIUS AUGINA LINUS

Plungės „Linų audinių“ bendrovės generalinis direktorius

Alvidas Vitkevičius jau antri metai auginą linus. Jo nuomone, net ir didelis nemokša, atmetinai auginamas ši kultūra, iš vieno ha gali uždirbti 2,000 litų grynojo pelno.

Šiemet bendrovės vadovas su seserimi medike auginą 18 ha linų. „Lietuvos rytui“ A. Vitkevičius sakė ėmėsis linininkystės, norėdamas įrodyti, jog auginti linus yra pelninga. Jo nuomone, Lietuvoje nėra kitos tokios kultūros, kurią taip apsimokėtų auginti. Tekstilininką džiugina, kad šiemet Lietuvoje, palyginti su praėjusiais metais, pirmą kartą padidėjo linų plotai. A. Vitkevičius jau 8 metai dėvi beveik tik lininius drabužius ir stengiasi šia mada užkrėsti savo pažįstamus bei draugus.

ATIDARYTAS PIRMASIS VIEŠBUTIS

Pirmą kartą Varnių istorijoje miestelio svečiai galės apsigyventi viešbutyje. Viešbutį „Prie Luko“ atidarė didmėnės naftos produktų prekybos bendrovės „Sikera“ direktorius Algimantas Ubartas. Viešbutyje nuo pirmųjų jo atidarymo dienų netrūksta žmonių, nes, pasak A. Ubarto, vaizdingoje vietoje įsikūrus Varnių miestelis traukia ramybės pasiilgusius žmones.

Viešbutyje yra 6 dviviečiai kambariai, kuriuose nakvynė vidutiniškai kainuoja 120-250 litų. Viešbučio gyventojai gali pasinaudoti sauna. Tame pačiame pastate įrengta kavinė, kurioje renkasi rimta, norinti saugiai praleisti vakarą, 40-50 metų amžiaus publika. Čia siūlomi italų ir prancūzų virtuvės patiekalai.

Seną pastatą verslininkas už 100,000 litų įsigijo prieš porą metų. A. Ubartas tikisi, kad investicijos į pastato remontą grįš po 3 metų. Pradinį kapitalą verslininkas susikrovė, siūdamas ir pardavinėdamas Rusijoje trikotažo gaminius. Jam 31 metai. Verslininkas neabejoja, kad po dvejų metų naftos produktais prekiaujantis bendrovės neišvengiamai nukonkuruos turtingos užsienio korporacijos, todėl pinigų į kavinę investavo, galvodamas apie ateitį, rašo „Lietuvos rytas“.

LIETUVA IŠLIEKA PREKYBOS KIOSKŲ ŠALIMI

Lietuvą vis dar galima būtų vadinti kioskų šalimi, kadangi pagal skaičių jie užima 30 proc. viso krašto pirmojo būtinumo prekių prekybos rinkos. Latvijoje ir Estijoje kioskai užima po 22 proc. rinkos. Tačiau kioskų apyvarta sudaro ne daugiau kaip 5 proc. prekybos sistemos apyvartos, — rašo „Lietuvos rytas“.

Prekybos mažmenomis rinkos analizę atlikusios tyrimų bendrovės „ANR Amer Nielsen Research Baltica“ direktorius Artūras Urbonavičius

pabrėžia, kad pastaraisiais metais Lietuvoje mažėja prekybos vietų: nyksta mažos parduotuvės, steigiasi dideli prekybos centrai. Tačiau per pastaruosius trejus metus kioskų sumažėjo tik 4 procentais.

Lietuvoje veikia apie 19,000 parduotuvių, prekiaujančių maisto ir pirmojo būtinumo prekėmis, ir apie 3,000 maitinimo įmonių. Pasak A. Urbonavičiaus, Lietuvoje pamažu steigiasi dideli prekybos centrai, kurių šeimininkai dažniausiai — vietos verslininkai, tačiau netrukus pasirodys ir užsieniečiai, todėl prekybininkų laukia žiauri konkurencinė kova. „Pasak jo, prekybininkai bus priversti pasitempti. Įrodymas — užsienio degalinės, kurių pasirodymas Lietuvoje iš pagrindų pakeitė degalines įvaidį.“

Tyrimų bendrovės vadovai sako, kad sparčiai besivystančių naujų posovietinių kraštų rinkų vartotojai vertina kokybiškas prekes, tačiau kai kasdienės prekės tenka skirti didesnę pajamų dalį, pirkejai tampa priklausomi nuo kainos ir kartu mažiau išrankūs prekes ženklui. Gal dėl tos priežasties gyvybingiausia prekybos sritis yra turgavietės — čia būtiniausių prekių perkama daugiau negu dideliuose prekybos centruose.

Rima Jakutyte

* Apskričių, rajonų ir miestų vyriausieji valstybiniai gydytojai-higienistai ipareigoti sugriežtinti maistą gaminančių ir parduodančių įmonių higieninę kontrolę. Imtis tokių veiksmų paskatino susiklosčiusi nepalanki epidemiologinė padėtis, išsplieskę salmoneliozės židiniai Plungėje, Telsiuose, Širvintose, didelis susirgusių skaičius.

PAMINKLAS

Atkelta iš 3 psl.

iš tikrųjų gali būti pavadinti „politine demagogija“. Faktai rodo, kad A. Vidūno komisija pagaliau užbaigė jau antruosius metus tebesitęsiančias nevaingas diskusijas ir pastangas rasti sprendimą.

Priimtas sprendimas visiškai atitinka Lietuvos Respublikos vyriausybės 1998 m. birželio 29 d. protokolą, būtent, sukurti paminklą įžymiam pasipriešinimo kovų vadui generolui Jonui Žemaičiui pavesta ekspertų komisijos parinktiems architektui M. Mačiuliui, skulptoriui G. Lukošaičiui ir menotyrininkui S. Latonui. Visi jie profesionalai. Jiems pasiūlyta kuriant paminklą konsultuotis su specialistais, atsižvelgiant į jau pareiktas pastabas. Belieka jiems palinkėti geros kūrybinės sėkmės.

Straipsnyje buvo prisiminta žiniasklaida ir purvasklaida. Pastorojo termino autorystę ginčija Seimo narys Algirdas Patackas. Neprieštarauju, ta-

A.†A. FILOMENA TARULIENĖ ADAMKAVIČIŪTĖ- POGIRSKIENĖ

Gyveno Oak Lawn, IL.

Gimė 1899 m. gegužės 5 d., Šiauliuose. Mirė š.m. rugpjūčio 16 d., 9:20 val. ryto.

Priklausė Lietuvos Dukterų draugijai ir Lietuvos Moterų klubų federacijos Čikagos klubui. Daug metų mokytojavo Kauno, Vilniaus, Wuerzburgo, Hanau gimnazijose ir Čikagoje Šv. Kryžiaus, Šv. Jurgio ir Marquette Parko mokyklose.

Nuliūdę lieka: dukterė Halina Bagdonienė, vaikai Audronė ir Vytenis Petrušiai, provaikaitis Andrius-Jonas, žmona Denice, provaikaitė Diana, vyras Kenneth Lindgren ir jų vaikai Kenneth ir Danica. Liūdi brolio sūnus Valdas ir sesers dukterė Gražina ir jų šeimos Lietuvoje bei daug kitų giminių.

Velionė pašarvota rugpjūčio 19 d., trečiadienį, nuo 11 iki 7 val. vakaro Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidojama rugpjūčio 20 d., ketvirtadienį. Iš laidojimo namų 9 val. ryto velionė bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčią, kur bus atnašaujamos šv. Mišios 9:30 val. ryto už velionės sielą.

Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse šalia a.a. vyro Norberto.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus, buvusius mokinius ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdusi dukterė.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600.

Nepriklausomos Lietuvos karininkui, Alytaus gimnazijos mokslo draugui ir Karo mokyklos mokslo draugui

A.†A. VINCENTUI KLEVUI- KLINAVIČIUI

mirus, reiškiu giliausią užuojautą jo ŽMONAI, DUKROMS su šeimomis, VAIKAIČIAMS ir PROVAIKAIČIAMS ir kartu liūdžiu.

Stasys Krosniūnas

Nepriklausomos Lietuvos karo lakūnui, kapitoniui, Karo mokyklos, Karo aviacijos mokyklos mokslo draugui

A.†A. KAZIMERUI URBŠAIČIUI

mirus, reiškiu giliausią užuojautą jo žmonai STASEI ir sūnui ALGIRDUI su šeima ir kartu liūdžiu.

Stasys Krosniūnas

A.†A. BIRUTEI BARAUSKIENEI

mirus, dukrą REGINĄ, sūnų ROMUALDĄ su šeima, brolių su šeima Lietuvoje bei kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir liūdime.

Melrose Parko Lietuvių Bendruomenės apylinkės ir Lietuvių klubo nariai

Brangiai Mamytėi ir Močiutei

A.†A. FILOMENAI TARULIENEI

nukeliavus Amžinybėn, dukrai HALINAI BAGDONIENEI ir vaikai A. AUDRONEI su šeima reiškiame nuoširdžią užuojautą.

S. Adomenienė
M. Ališauskienė
U. J. Balskai
S. Bražionienė
J. Jakševičienė
S. Jurkūnienė
N. Kaveckienė
O. ir B. Konaukos
A. Markelienė
M. Markulienė

G. Musteikiene
S. Plėnienė
B. Prapuolenienė
S. Sakalėnė
S. Sakavičienė
A. ir B. Slonskiai
B. Razminienė
V. Tumasonienė
B. Žemaitienė

čiau — praktika rodo, kad purvasklaidos autoriams nerūpi objektyvi informacija. Paprastai jie ieško neigiamų žinių, o nerasdami iškraipo informaciją, nevengia prasielkti su tikrove arba nutyli kas neatitinka sumanymo ir užduoties. Tai ir vadintina purvasklaida. Juk ir šiuo atveju buvo galima lengvai patikslinti informaciją iš šaltinių, kuriuos pamėnė šiamė rašinyje.

AB „Kauno grūdai“ elevatorius, pasiruošęs priimti šių metų derlių.

Nuotr. Eltos

Geras rugių derlius... Rugpjūčio pradžioje prie AB „Kauno grūdai“ ne kartą buvo nusitęsusi kilometrė automobilų eilė su naujuoju grūdų derliumi.

Nuotr. Eltos

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„ŽALIŲJŲ KORTELIŲ“ LOTERIJA

Jau paskelbta „žaliųjų kortelių“ loterija 2000 metams.

Loterijoje gali dalyvauti asmenys, gyvenantys kraštuose, kuriems Amerika leidžia šioje loterijoje dalyvauti. Lietuvos gyventojai taip pat gali dalyvauti loterijoje ir laimėti „žaliąją kortelę“.

Reikalaujama, kad prašytojas būtų baigęs gimnaziją ar jai lygią mokyklą, turi būti mokėjęs bent 12 metų arba turėti dvejų metų darbo patirtį paskutiniųjų 5 metų bėgyje darbe, kuris reikalauja bent dvejų metų mokslo ar patirties. Mokslo dokumentų su prašymu siųsti nereikia. Jūs reikės pristatyti, kai laimėsite kortelę.

Prašymai imigracijos įstaigai turi pasiekti nuo antradienio, š.m. spalio 1 d., iki 1998 m. spalio 31 d., šeštadienio, vidurdienio. Prieš tai ir po to gauti prašymai bus išmesti.

Jokios formos užpildyti nereikia. Jokio mokesčio nereikalaujama.

Reikia pateikti šiuos dokumentus:

1. Prašytojo vardas ir pavardė (pavardę reikia pabrūkinti).

2. Prašytojo gimimo data ir gimimo vieta — data: diena, mėnuo, metai; vieta: miestas, apylinkė, kraštas.

3. Vardus, gimimo datas ir vietas prašančio žmonos/vyros ir vaikų (jei jų turite). Vyrai ir žmona turi teisę pildyti atskirus prašymus, prirašydami vienas kitą ir visus nepilnamečius, iki 21 metų, nevedusius vaikus.

4. Prašytojo adresas. Jis turi būti užrašytas aiškiai ir visas, nes šis adresas bus naudojamas, siunčiant pranešimą, kad laimėjote „žaliąją kortelę“.

5. Turite pažymėti tautybės kraštą, jei tai kitas, negu gimimo, kraštas.

6. Reikia pridėti vėliausiai darytą nuotrauką, kitoje jos pusėje spausdintomis raidėmis užrašyti pavardę ir vardą. Nuotrauką su permatomu lipniuku priklijuoti prie prašymo. Nuotraukos dydis 1 1/2 x 1 1/2 colio, arba 37 mm x 37 mm.

7. Prašymas turi būti pilndančio pasirašytas.

8. Vokai turi būti biznio ar laiško dydžio, būtent:

6 ar 10 colių ilgio (9 cm ar 11 cm) ir 3 1/2 ar 4 1/2 colio platumo (9 cm ar 11 cm).

9. Kairėje voko pusėje turite parašyti savo kraštą (Lithuanian), pavardę, vardą (pavardę pabrūkinti) ir adresą, tą patį, kurį įrašėte prašyme. Europos kraštų gyventojams laiškas turi būti adresuotas taip:

DV-2000 Program
National Visa Center
Portsmouth, NH 00021.
Neužmirškite priklijuoti 32 centų pašto ženkluką.

Asmuo gali siųsti tik vieną prašymą. Laimėjusiems bus pranešta 1999 m. balandžio-liepos mėn. Dokumentus turės pradėti tvarkyti 1999 m. spalio 1 d. Nelaimėjusiems nebus pranešta.

Nors jokių specialių formų nėra, bet Socialinių reikalų raštineje, „Seklyčioje“ (Čikagoje), galite gauti mūsų patį padarytas formas, kurios palengvins prašymus užpildyti.

Birutė Jasaitienė

„MARGUČIO II“ ŽINIOS

„Margučio II“ radijo laidų vadovė praneša klausyto-

jams, kad nuo rugpjūčio 17 d. bus reguliariai perduodama Lietuvos Respublikos prez. Valdo Adamkaus veiklos apžvalga, kurią paruoš ir skaitys prezidento spaudos atstovė Violeta Gaizauskaitė. Kiekvieną pirmadienį, 8 val. vak., „Margučio II“ radijo laida perduos naujusias žinias iš prezidentūros.

Kiekvieną antradienį, kaip jau įprasta, Bronius Siliūnas ir toliau skaitys savo paruoštą politinę spaudos apžvalgą. Be to, reguliariai kiekvieną savaitę girdėsime Lietuvos Kultūros ministro patarėjo G. Dabašinsko reportažą apie kultūrinius įvykius tėvyneje. Nuo rugsėjo mėnesio, kai Lietuvos Seimas pradės darbą, bus perduodama jo darbuotojų paruošta Seimo veiklos apžvalga. „Margutis II“ ir ateityje informuos Čikagos lietuvių visuomenę apie vietinius veiklos įvykius, skelbs pranešimus bei skelbimus.

„Margutis II“ susilaukia daug gražių atsiliepimų apie prailgintą laiką, o jo vadovybė tikisi, kad klausytojai parems tas pastangas savo aukomis. „Margučio II“ radijo laida girdima nuo 8 iki 8:45 val. vak., penktas dienas savaitėje, 1450 AM bangomis. Studijos adresas: 2722 W. 71st Str., Chicago, IL 60629, tel. 773-476-2242.

Bronius Siliūnas

ALTO Čikagos skyriaus valdybos ir tarybos posėdis šaukiamas rugpjūčio 25 d., antradienį, 1 val. popiet, ALTO centro patalpose, Jaunimo centre. Bus aptariami gegužinės, ruošiamos rugsėjo 7 d., rinkalai. Visi kviečiami dalyvauti.

Negausi Cicero lietuvių bendruomenė, tačiau ji gausiai remia lietuviškus reikalus. Cicerietė Mėta Gabalėnė vėl užsisakė 10 bilietų į „Draugo“ pokylį, rengiamą rugsėjo 20 d., 4 val. popiet, Martinių salėje. Maloniai kviečiame ir kitų apylinkių lietuvių pasekti uoliųjų cicerietę pavyzdžiu. Bilietai gausiami ir vietos užsakomos „Draugo“ administracijoje.

LB Lemonto apylinkės socialinių reikalų skyrius praneša, kad filmai apie Lietuvos miestelius ir Panoramos žinių laidos bus rodomos kiekvieną penktadienį, 2:30 val. popiet, Pasaulio lietuvių centro „Bočių“ menėje. Atkreipkite dėmesį, kad filmų rodymo diena pakeista iš antradienio į penktadienį.

SKELBIMAI

ADVOKATAS GINTARAS P. ČEPENAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
(1/2 bl. į šiaurę nuo Baleno muziejaus)
Tel. 773-582-4500
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 708-301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60639
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 9 v.r. iki 7 v.v.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS Vytis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-884-0100
Valandos pagal susitarimą

Rengėjai primena visiems, paėmusiems bilietus ar užsisakiusiems stalus į kun. Rimo Gudelio susipažinimo su parapirijiečiais pietus, kad jie bus rugpjūčio 30 d., sekmadienį, 2 val. popiet, Šv. M. Marijos Gimimo parapirijos salėje, 6820 S. Washtenaw Ave., Marquette Parke.

Dr. Justinas Pikūnas, lietuvių visuomenei žinomas psichologas, Vytauto Didžiojo universiteto Kaune profesorius, Ateitininkų studijų dienose Dainavoje kalbės apie savo naują knygą „Meilės psichologija“.

IŠ ARTI IR TOLI

SVARBAUS LEIDINIO SUTIKTUVĖS

Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerijos naujo leidinio „The Lithuanian Foreign Relations Review“ pristatymas įvyko š.m. liepos mėnesį Vilniuje, „Vagos“ leidykloje. Su leidiniu kviečius svečius, kurių buvo gal apie dvidešimt, supažindino jo redaktorius dr. Vytautas Žalys, o apie jo svarbą Lietuvos užsienio politikai kalbėjo Užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas.

Angele Nelsienė, JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos narė ir LB Vakarų apygardos vicepirm. visuomeniniams reikalams, buvo viena pakviestųjų dalyvių ir jai įteiktas autografuotas žurnalo numeris. Daugumas žurnalų buvo išsiuntinėti užsienio diplomatams bei rinktiniam politologams.

Pirmajame numeryje rašo buvęs Amerikos ambasadorius Lietuvai James Swihart, dr. Paul Goble ir kiti.

ŽADA PAREMTI LIETUVOS SIEKIUS

JAV LB Tarybos narė ir Vakarų apygardos vicepirm. Angele Nelsienė kreipėsi į Senato Užsienio reikalų komiteto pirmininką sen. Jessie Helms, ragindama jį remti NATO plėtrą ir Baltijos kraštų pastangas tapti narėmis. Savo laiško pabaigoje jis atsako, kad 1997 ir 1998 metais tuo klausimu turėjo aštuonias apklausas (hearings). Jo komitetas nustatė griežtas ribas, kad Rusija neturėtų jokio balso ar įtakos NATO sprendimuose. Rezoliucija Užs. reik. komitete balsavus 162, taip pat užtikrina, kad Amerikos mokesčių mokėtojai nebus priversti padengti išlaidas, bet tai pasidalins visos NATO narės. Kai visa tai bus užgarantuota, „Aš remsiu tolimesnę NATO plėtrą įjungti Vidurio ir Rytų Europos kraštus, ypač Lietuvą“, — sako sen. Helms.

• Pinigai, siuntiniai, baldai, automobiliai. **TRANSPAK**, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. Tel. 1-773-838-1050. (sk.)

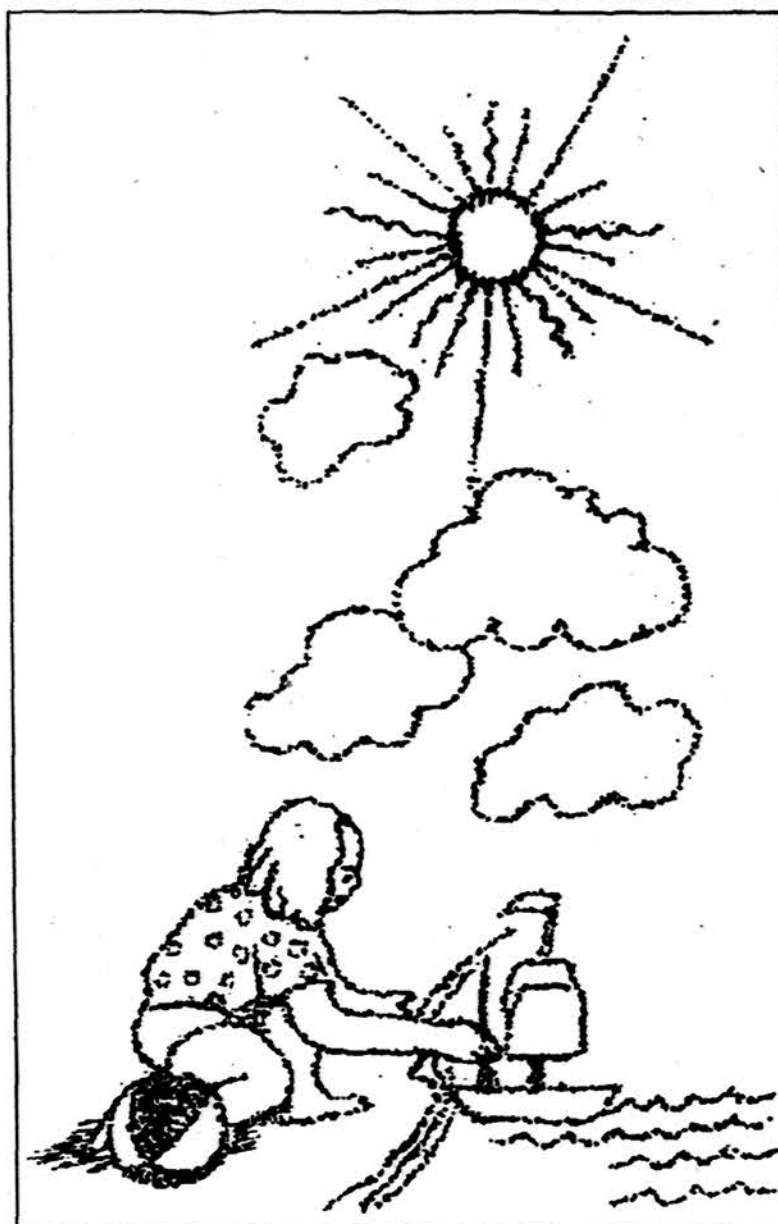
• **Parduodame lėktuvo bilietus į Lietuvą** ir kitus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinkite **First Class Travel**, tel. 847-392-6320. (sk.)

• **Lemonte TRANSPAK** įstaigos naujos darbo val., šeštad. 9-1 v.p.p., sekmd. 9-1 v.p.p. Tel. 1-630-257-0497. (sk.)

• **Siuntinių į Lietuvą kompanija Baltia Express** praneša gerą naujieną: priimėsi siuntinius naujos patalpos, 7269 S. Harlem Ave., Bridgeview, IL 60455 (Amber Health Center). Atvykite arba skambinkite tel. 708-458-3810 arba nemokamu tel. 1-800-SPARNAL. (sk.)

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL

LAIVELIS

Pasidirbau
Aš laivelį,
Bet jis daug
Pakelt negali.

Kelia liūtą,
Kelia namą,
Kelia jis
Hipopotamą.

Kelia auto
Keleivinį,
Tik netikrą
Popierinį.

Vytė Nemunėlis

TE AMŽINAI PLEVENA TRISPALVĖ

Pats Dievas liepė man
išstot kovoti
Prieš apgavystę, melą ir
klaidas,
Prieš tą pūliuojančią
pasaulio votį,
Išniekinusią žmogų ir
tautas.
(Antanas Miškinis)

Atiū Dievui, kad man pasisekė gimti tokioje šeimoje, kur ir tėvelių ir senelių krūtinėse plaukia tikrai lietuviškos širdys...

Mums visiems labai džiugu, kad Vasario 16-sios aštuoniolikos metų atšventėme viešai ir iškilmingai, kad pagaliau po tiek dešimtmečių kartoto mela galime žinoti istorinę tiesą apie Lietuvos nepriklausomybę, valstybės atkūrimą.

Man būtų sunku suvokti Vasario 16-sios reikšmę, jeigu apie tai man nebūtų daug pasakoję mano artimieji. Juk mano močiutės tėvelis buvo Lietuvos kariuomenės savanoris, po nepriklausomybės paskelbimo gynė Lietuvos laisvę, kovojo su priešais už laisvą, garbingą ir klestinčią Lietuvą. Jį 1944 m. nužudė bolševikai.

Man daug ką reiškia ir tai, kad mano mamytė ir močiutė yra mokytojos, kurios savo mokinius moko mylėti Tėvynę,

nori, kad jie užaugtų tikrais lietuvišiais. Mano mamytė neramu, jog penkis dešimtmečius buvo stengiamasi iš visų atminties išbraukti Lietuvos laisvę, nepriklausomybę, taip, kaip buvo išbraukta iš kalendorių visos mūsų tautinės šventės...

Šiandien mes visi, dideli ir maži, privalome siekti, kad šitame žemės plotelyje, kuris vadinasi Lietuva, amžinai plevesuotų mūsų trispalvę, kad šioje žemėje, persunktoje protėvių, kovotojų už laisvę krauju, gyventų dori, garbingi žmonės. Privalome būti sesės ir broliai vieni kitiems, nes mažos tautos stiprybė — tai vienybė, apie kurią primena ir mūsų valstybės himnas. Privalome ir mes, dar mokinukai, atsilipti į mūsų tautos dainiaus Maironio kvietimą:

Į darbą broliai, vyrai ir vyrai,
Sarmuoti mokslo atkakliu!
Paimsim arklą, knygą, lyrą
Ir eisim Lietuvos keliu!

(Maironis)

Giedrutė Lukauskaitė,
Klaipėdos rajono Judrėnų
pagrindinės mokyklos
4 klasės mokinė

GULBĖS GIESMĖ

Gulbė į žmonių kalbą pateko dėl savo giesmės. Kodėl gulbė? Argi nėra geresnių giesmininkų už gulbės, kodėl ne lakštingalos, vyturio ar kurio kito skardziabalsio paukščio giesmė? Taip, šie paukščiai gieda labai gražiai ir labai daug, bet gulbė, sako, gieda tikrai vieną kartą — prieš mirtį. Todėl gulbės giesmė šiandien milijonai žmonių paprastai vadina paskutinį poeto, kompozitoriaus ar kurio nors kito menininko kūrinį. Šito pasakymo pradžios turime ieškoti toli praeityje — senovės graikų kuryboje.

Ar tik ne pirmutinis apie priešmirtinę gulbės giesmę pasirasaręs dar 6 amžiuje prieš Kristų gyvenęs legendarinis graikų pasakėtininkas Ezopas. Kiek vėliau gyvenusio

graikų dramaturgo Eschilo vienoje tragedijoje veikėjo prieš mirtį pasakyti pilni įkvėpimo žodžiai lyginami su gulbės giesme. Dar šimtmečių vėliau apie priešmirtinę gulbės giesmę kalba graikų filosofas Platonas, tik jis sakė, jog gulbės nujautia, kad joms reikės mirti, tada jos labiausiai ir gieda. Iš graikų šį pasakymą pasiskolina romėnai, o paskui liūdina gulbės giesmę pradeda skambėti po visą platųjį pasaulį, net ir tose šalyse, kur gulbės niekada neatsilanko.

Mokslininkai manė, jog priešmirtinė gulbės giesmė taip pat esanti be jokio realaus pagrindo atsiradusi legenda. Tačiau kai kurie gamtininkai tvirtina, jog mirtinai sužeisti gulbės paskutiniai atodūsiai iš tikrųjų primena kažkokią giesmę. Todėl galima manyti, jog prieš keletą tūkstančių metų kur nors strele pervertos gulbės paskutinis atsidusimas ir davė progos kažkam jį lyginti su giesme, o paskui jau kiti šią giesmę palygino su žmogaus darbais.

Algirdas Sabaliauskas

KELIONĖ Į WASHINGTONĄ

Kelionės tikslas aplankyti Lietuvos ambasadą ir krepšinio reikalai.

Ambasada maža, bet graži. Jėje, matėme stiklinę dėžę su lietuviškomis lėlėmis. Laiptai apvilkti raudonu kilimu. Ambasadoriaus kabinete Mindaugo krikšto paveikslas. Girdėjome koncertą dainininkų atvykusių iš Lietuvos. Norėčiau kitos išvykos, bet prie jūros ar ežero, kad galėtume, visą dieną ar kelias, žuvalti.

Gintautas

DIENA PRIE TVENKINIO

Praėjusį šeštadienį nevaziavau su lietuviškos mokyklos mokiniais į Washingtoną. Aš norėjau su draugu pažuvalti. Žuvalvome prie mokyklos mažo tvenkinio, su blizge, vadinama „Rapala Floating deep diver“. Sugavau apie 20 žuvų. Naudojau mažą meškerę, kuri yra labai lengva ir jautri. Man buvo labai smagu gražiai praleisti laiką su savo draugu.

Kovas

Abu Philadelphiajos Vinco
Krevės lit. m-los mokiniai
(Audra)

ATBULINĖ DIENA

Aš manau, kad būti berniuku yra lengviau, nes berniukai visada žaidžia ir nesipeša kaip mergaitės. Papasakosiu vieną nuotykių, kuris apibūdina mano vaizduotę.

Vieną dieną aš atsikėlus pamaniau, kad tėvai jau išvažiavo į darbą. Nuėjau išsiimti dantų ir pamaniau savo veidą. Aš atrodžiau kaip berniukas ir niekaip negalėjau vel pasikeisti į mergaitę. Sugalvojau planą, kad apsiirengsiu, kaip normaliai rengiuosi, su kelnėmis. Mokykloje pasakysiu, kad esu naujas mokinys. Niekas nežinos ir manys, kad viena mergaitė serga. Mano sugalvotas vardas buvo Jonas arba „John“ Smitona. Kai atvažiavau į mokyklą, berniukai pasakė man „labas“ ir toliau tarp savęs kalbėjosi. Jie

kalbėjo apie krepšinį ir mūsų klases mergaites. Aš atidžiai klausiausi. Klaseje mokytoja sake, kad ji nežinojo, kad aš buvau naujas mokiny. Diena praėjo gerai. Aš sužinojau daug dalykų apie berniukus ir kuris mėjo kurią mergaitę. Buvo gerai, kad niekas apie mane, Joana, nekalbėjo, nes būtų buvę sunku sąvesti neišduoti. Kai grįžau autobusu namo, sužinojau, kad tėvai labai vėlai grįž. Atsikėlus kitą dieną, vėl buvau mergaitė. Mokykloje pasakiau visoms mergaitėms, ką berniukai kalbėjo. Visos mergaitės susiraukė, o aš tik juokiausi. Po to viskas buvo normalu.

Joana Orinitaitė,
Baltimorės karaliaus
Mindaugo lit. m-los 6 sk.
mokinė („Mūsų metai“)

— O kas giroje grybus pasodino, seneli?
— Lietus, Juozulu.
— Koks lietus?
— Grybų lietus.
— O koks tas grybų lietus?
— Siltas.
— O kas jį sušildė?
— Girių laumė, virš laužo katilą vandens pakabinus.
Leonardas Gutauskas

PAGALVOKITE NR. 13

1. Kuriais metais žmogus automobiliu važinėjo ant mėnulio? 2. Už kelių sekundžių įvyko erdvės sprogimas, kai JAV 1986.1.28 paleido į erdvę „Challenger“ su 7 igulos nariais? 3. Ar kada nors astronautai — vyrai ir žmona — yra kartu skraidę erdvėje. (Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis). 4. Bobutė kalba, senelis jai burną krapšto? 5. Būtų paukštis, bet plaukuotas, būtų žvėris, bet sparnuotas? 6. Ar gauda augalai žuvis? 7. (Piešinėlis) Nupiešta 12 daiktų, parašykite jų lietuviškus pavadinimus.

PAGALVOKITE NR. 12 ATSAKYMAI

1. 1970 m. sprausminis lėktuvas „Concorde“ skrido du kartus greičiau už garsą. 2. Rašytoja Mary Shelley savo 1818 metų novelėje sukūrė pabaisą V. Frankensteiną. Filmuose jį vaidindavo mūsų krepšininkas P. Lubinas. 3. 1968 m. gruodžio mėnesį Apollo 8 igulos nariai F. Borman, J. A. Lovell ir W. A. Anders buvo pirmieji žmonės, kurie savo akimis pirmieji pamatė mėnulio antrąją pusę. 4. Vilnis. 5. Laikrodinis. 6. Įvairiaspalvis grybas yra ūmedė. Jų kepurės yra raudonos, geltonos, rudos, žalios, violetinės ir rusvos. Ūmedės yra valgomi grybai. 7. Šios JAV vietovės yra VA valstijoje (State).